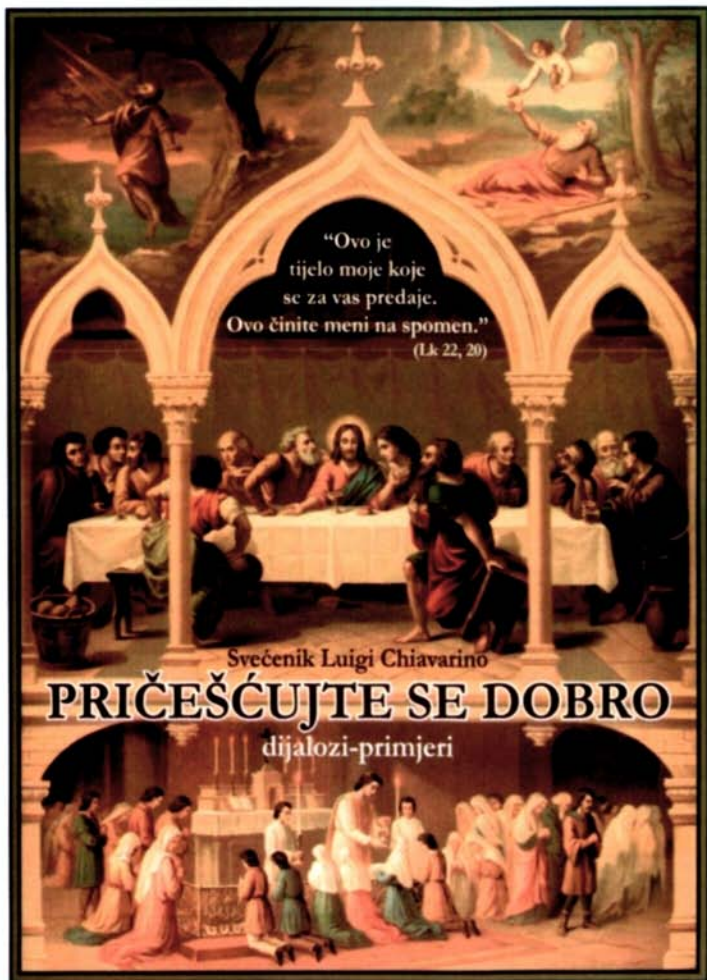

APOSTOLATSKI CENTAR "SAV TVOJ"

Put duhovnog savršenstva br. 16

"Ovo je
tijelo moje koje
se za vas predaje.
Ovo činite meni na spomen."
(Lk 22, 20)

Svećenik Luigi Chiavarino

PRIČEŠĆUJTE SE DOBRO

dijalozi-primjeri

**Zdravo Marijo,
Zlatna.
Kraljice mira,
prepuna sjaja
Zvijezdo što kroz tminu vodi
život moj.
Sav se danas predajem Tebi,
Krasna,
Majko moja i Majko
Krista Kralja
Da uvijek budem Njegov i uvijek
Sav-Tvoj.**

Izdavački niz: Put duhovnog savršenstva br. 16

Naslov: Pričešćujte se dobro

Autor: svećenik Luigi Chiavarino

Izdano s dopuštenjem crkvenih poglavara, Zagreb, 1958.

Nakladnik: Apostolatski centar «Sav Tvoj»

Priprema i tisak: Apostolatski centar «Sav Tvoj»

Lektura: Miroslava Lucić

Naklada: 1000 kom

ISBN: 978-953-7668-11-2

Narudžbe na adresu:

Apostolatski centar "Sav Tvoj"

Porečka 62

10 000 Zagreb

Tel/fax: 01/23 70 332

Tel: 01/23 71 822

PUT DUHOVNOG SAVRŠENSTVA br.16

Svećenik Luigi Chiavarino

PRIČEŠĆUJTE SE DOBRO
dijalozi - primjeri

Zagreb, 2010.

Čemu ovo djelce?

Vidjevši, da je lijepo bila primljena moja prva knjižica „Ispovijedajte se dobro“ i da se vrlo proširila među narodom i više puta ponovno odštampana, odlučio sam sastaviti i ovu: „Pričešćujte se dobro“

Jako sam oklijevao bojeći se da ne odvratim nekog, makar i od jedne svete Pričesti.

Ali misleći, da i najsavršeniji stroj treba kočnice da izbjegne nesreće koje se mogu dogoditi, i ovo djelce neka bude snažna kočnica, da spriječi najveću nesreću: svetogrdnu Pričest. Rekao sam: Neka bude u ime Gospodnje!

Ne želeći kočiti divnu i providencijalnu trku česte i svakidašnje Pričesti, dapače klicajući bez prestanka: Pričešćujte se Pričešćujte se dodajem i još snažnije kličem: **Pričešćujte se dobro!**

Onaj isti Isus, koji je pozvao i silio sve da dođu na Njegovu večeru, tražio je da svaki uzvanik ima **svadbeno ruho**, a protjerao je onoga koji ga nije imao. I ovu knjižicu, kao i „Ispovijedajte se dobro“, sastavio sam u obliku razgovora, jer je ovo najomiljeniji način i najprikladniji da ga svi razumiju.

I ova je sastavljena na temelju događaja i primjera, jer ovi čine ugodnijim čitanje i bolje uvjeravaju, potiču, primoravaju i tako daju željen uspjeh.

Čitajte i uvjerit će vas, da je potrebno.

Neka vas Bog blagoslovi!

svećenik Luigi Chiavarino

(U nastavku teksta koristit ćemo kratice za učenika = U, a svećenika = S.)

MOGUĆNOST SLABIH PRIČESTI

U: Oče, vi ste tako lijepo protumačili, kako se ispovijeda i pokazali svu izvrsnost dobro obavljene svete Ispovijedi. Molim vas, da mi također protumačite, kako ću se dobro pričešćivati, da izbjegnem mogućnost slabo obavljene Pričesti.

S: Vrlo ću rado to učiniti. Ako je važna dobra Ispovijed, još je mnogo važnije dobro se pričestiti, jer je sveta Pričest najuzvišeniji i najdragocjeniji Sakrament.

U: Prije svega, recite mi, oče ima li zaista kršćana koji se slabo pričešćuju?

S: Kako da ne! Dapače, na žalost, stalno je i bolno da se neki slabo pričešćuju i čine prava svetogrđa: ili jer ne vjeruju, ili ne ljube Boga i ne boje Ga se, ili zbog ravnodušnosti, ili konačno, iz zlobe.

U: Oče, govorite li ozbiljno? Ne, ne mogu gotovo vjerovati.

S: Vjeruj bez prigovora, jer je to žalosna stvarnost. Da, ima nekih kršćana, koji to čine potpuno ravnodušno čak zlobno! Jadne, najnesretnije duše, koje na taj način gaze Isusa u Njegovu Tijelu, Duši i Božanstvu!

U: A koji su to?

S: Svi oni koji se pričešćuju, a znaju da imaju na duši smrtni grijeh. Tu nema valjanog izgovora, ništa ne može opravdati, ništa dopustiti; ništa što bi moglo umanjiti zlobu strašnog svetogrđa koje čine takvi ljudi. Nitko se ne mora tako pričestiti, ako ne želi vjerovati ili ne želi ukloniti grijehe, neka bude daleko od Pričesti! Zašto tako zlo postupati s Isusom i tako Ga okrutno mučiti?

U zapisima mučenika čitamo, kako su neki okrutni carevi stavljali kršćane u kožnate vreće zajedno sa škorpionima, zmijama i drugim otrovnim gmazovima i tako ih ubijali mnogim ugrizima tih gadnih životinja. I to zato da ih što više muče i sklone da zaniječnu vjeru.

O drugim još okrutnijim se pripovijeda, da su vezali kršćane uz leševe koji su se raspadali, licem na lice, ruka na ruke, prsa na prsa i silili ih umrijeti u odvratnom truležu onih smrdljivih leševa punih crvi.

Tko se svetogrдно pričešćuje, čini slično s Isusom, jer Ga sili da dođe u njegovo srce zajedno s đavlom; sili Ga, da osjeti smrad njegove duše, koja je mrtva milosti po grijesima.

U: Oče, koža mi se ježi: na to nisam nikada ni pomislio.

S: E pa dobro; misli sada ozbiljno i čvrsto odluči, da se ne ćeš nikada, radi niti jednog razloga, nedostojno pričestiti.

Pripovijeda se da je Karlo Veliki, vidjevši jednog dana, kako mu u susret dolazi njegov general pijan pokloniti mu se, rasrđen rekao:

- Odlazi, odvratan si mi!

Generala je tako dirnuo ovaj ukor da se zakleo kako se nikada više ne će napiti dok bude živio. I održao je riječ.

Jednako bi mogao reći Isus svakome, koji se nedostojno pričešćuje, Ako to glasno ne kaže, ipak daje to osjetiti u srcu onim nesretnicima. Čine svetogrđe jer se ne žele obratiti ili što su se privikli na slabe Pričesti, ili stoga što se u njihovom srcu ugasio dar vjere.

PODRUGLJIV SMIJEH SOTONE

U: Ipak mi se čini nemogućim da ima među vjernicima onih koji tako čine.

S: Potpuno je moguće. Đavlu je najdraža stvar slaba Pričest i trudi se natjerati svoje podanike na svetogrdnu Pričest.

U: Što tu ulazi đavao?

S: I te kako! I to radi ova tri osobita razloga:

1. Đavao strašno mrzi Isusa Spasitelja i znajući, da je Pričest najveća radost Isusu, na svaki način nastoji Mu tu radost pretvoriti u najveću gorčinu.

2. On strašno mrzi Sakramente, a znajući da je Pričest najuzvišeniji Sakrament, nastoji na svaki način da Ga i drugi prezru i pogaze.

3. On zna da su kršćani, kada se pričešćuju, kao anđeli i na svaki način nastoji otrovati ove duše i poniziti ih svetogrdnom Pričešću.

U: Dakle, đavao se smije svaki put kad se netko nedostojno pričesti?

S: Da, đavao se smije i slavi slavlje, jer vidi da takvi razdiru Isusa i izdaju njegovu Krv kao novi Jude, koji Mu Pričešću daju nedostojan izdajnički poljubac. I zbog toga svetogrdnu Pričest nazivaju «Podrugljiv đavolski smijeh».

U: Strašno! Što se mene tiče, ne ću nikada nasmijati đavla slabom Pričešću. Radije smrt!

S: Oh, da! Radije smrt! Tako su upravo činili milijuni mučenika koji su dopustili da ih radije ubiju, nego da žrtvuju idolima i zataje vjeru.

U jednom od španjolskih ratova neprijatelji Božji i svete vjere slučajno su uhvatili nekog dječaka od 11 godina imenom Jose. On je nosio svetu Pričest bolesnicima. Kroz nekoliko mjeseci podijelio je preko 1500 svetih Pričesti. Zaustavili su ga i istrgnuli mu ih ruke srebrnu posudicu u kojoj su bile posvećene Hostije i otvorivši je, rekoše mu:

- Ah! Ti si prijatelj popova Dobro, pljuni na to i viči: Smrt Isusu!

Dijete je drhtalo od straha, ali odrješitim glasom odgovori:

- Nipošto! Naprotiv, ja ću vikati: Živio Isus! - i prignuvši se brzo nad Hostije, poljubi ih najsvetijim zanosom ljubavi.

- Životinjo! – povikaše napadači i udarcem noža probodoše mu grlo.

Krv je tekla iz široke rane. Mali se mučenik trzao na tlu ljubeći naporno posvećene Hostije i umre.

U: Baš mu zavidim, bio bih vrlo sretan da tako i ja učinim.

A sada mi recite oče kad davao sve čini da kršćane navede na svetogrdnu Pričest, znak je, da su ove Pričesti veliko zlo.

S: One su veoma veliko zlo, najveće zlo. Svetogrdnu Pričest nazivaju također «Judinom izdajom».

JUDINA IZDAJA

U: Zbog čega svetogrdnu Pričest nazivaju Judinom izdajom?

S: Ti znaš da je Juda potaknut svojom pohlepom i

primamljen obećanjima književnika i farizeja odlučio predati Isusa za podlu nagradu od 30 srebrnjaka.

U: Da, sjećam se.

S: Dobro. Nakon što je ugovorio nečastan ugovor, ponudio se da prati rulju onih, koji su morali utamničiti Božanskog Učitelja i predao Ga njihovim rukama.

Znajući da je On u Maslinskom vrtu, pošao je tamo s krvnicima i ulazeći u vrt, rekao im je:

- Dobro pazite da ne pogriješite! Koga ja poljubim taj je Isus, držite Ga i vežite.

Isus se, međutim, približi i Juda, besramni Juda – koliko god ga je u srcu mučila grižnja savjesti – ipak se približi, zagrli Ga i poljubi uskliknuvši: Ave Rabbi! – Zdravo Učitelju!

Svetogrđe je učinjeno. Juda se povlači i očaj ga razdire, odlazi i zatim se objesi.

U: Uh, kako je Juda bio zao!

S: Da, Juda je bio zao. Ali oni koji se nedostojno pričešćuju, mnogo su gori: jer je Juda počinio svetogrđe samo jednom, dok ga ovi više puta ponavljaju i stoga toliko puta postaju gori od Jude.

U: Što to kažete, oče? To me plaši.

S: To doista zastrašuje, ali je ipak tako. Gledaj, oni koji počine prvo svetogrđe najčešće se nesvjesno priviknu na to. I izdavši jednom Isusa, izdaju Ga i drugi put, treći i stoti puta. A možda Ga izdaju godinama, ako ne sve do smrti.

Oni, premda znaju da je Isus živ i stvarno prisutan u presvetoj Euharistiji, ipak kao Juda ulaze u crkvu i približavaju se pričesnom stolu. Čekaju da im se Isus

približi po rukama svećenika. Zatim ljube Isusa svetogrdnim poljupcem, makar ih savjest muči strašnim grizodušjem.

U: Nesretnici!

S: Veliki nesretnici! Čuj!

Na Posljednjoj večeri je Isus navijestio apostolima, da će Ga naskoro izdati jedan od njih, koji su s Njim sjedili za stolom: tj. jedan od onih, koji su umakali kruh u Njegov tanjur. Tada Isus misleći na Judu usklikne: «Bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek!»

Isto tako, svima bi bilo tisuću puta bolje, koji čine svetogrđe, da se nisu ni rodili, jer ne bi pogazili Tijelo i Krv Isusovu; i u Paklu ne bi bilo toliko prokletnika.

Jesi li čitao u rimskoj povijesti o životu Julija Cezara?

Njega su prozvali gospodarom naroda. Nakon što je povećao i obogatio rimsko gospodstvo, kad je imao još veće nakane, pade kao žrtva strašne zavjere. Zavjeru su zasnovali protiv njega oni kojima je iskazao najviše dobročinstava. Vođa zavjere je bio Brut kojeg je on držao kao sina, kojeg je obasuo častima i dobročinstvima. Cezar vidje da su ga okružili pobunjenici i podigli noževe da ga ubiju, a među prvima opazi i svog ljubljenog Bruta koji je zamahnuo bodežom, pa povika: «Zar i ti, o Brute, sine moj?» Zatim je pokrio lice plaštem i pao proboden s 23 uboda.

Jednako čini Isus svaki put kad se približi svetogrdnik svetoj Pričesti: veoma žalosno pokrije obraz i dovikuje: «I ti, kršćanine, moj otkupljeniče, moj najdraži sinko, i ti Me izdaješ?»

TKO SU OVI?

U: Recite mi, oče, tko su ovi koji tako okrutno izdaju Isusa?

S: To su ponajviše oni koji se lako kreću u zlim društvima, oni koji čitaju zle knjige, oni koji nečisto žive, oni koji se ne usuđuju dobro ispovjediti, oni koji gledaju filmove koji potiču na grijeh.

U: Dakle, vraćamo se, kao kod Ispovijedi, na ono: **nijemi** davao ili nečisti davao?

S: Da, točno. Nažalost, vraćamo se na ono obično, davao nečistoće uvijek gura na najgora zla. Vidiš, besramnici ostaju zaslijepljeni u svojim niskim strastima. Ne vide više prisutnog Boga, ne čuju više Boga koji ih prekorava, ne slušaju više Boga koji ih zove i poziva na pokoru, ne stide se više svog bijednog i sramotnog stanja. Samo se nastoje sakriti i sakriti, izigrati, kao što djeca nastoje izigrati majku, a lopovi pravdu. Još gore: svetogrdnici se služe Pričešću da bolje prevare sebe i druge.

U: Bijednici! kakva grizodušja!

S: Strašna grizodušja, ali se malo po malo priviknu na njih i idu dalje u beznadnoj nadi, jer vide da su nemoćni pridignuti se i završiti s time.

U: Onda?

S: I onda postaju bijednici koji sebi svakog dana kopaju grob sve dublji i osiguravaju sami sebi slabu smrt i strašan sud.

Prisustvovao sam takvim bijednicima koji su prije nego što su izdahnuli, ponavljali: «**Nemam ništa ispovjediti ... ništa reći** I prividno mirno umiru, ali u nutрини болно i jezovito.

U: Oče, zašto se ne rastrijezne ni u onaj krajnji čas?

S: Budući da osjećaju, kako ih je Bog napustio, misle da su previše nevrijedni da im oprostī. Sav sram, koji su sakrivali za života dok su pristupali svetogrdnoj Pričesti, sada im pristupa strašan i traži svoju osvetu. A oni, kao smrvljeni, pod njegovim beskrajnim teretom, ne znaju više uzdići misli neizmjernom Božjem milosrđu. Ne znaju podići Raspetome skrušeni pogled ili upraviti uzdah, kakav jednostavni zaziv Nebeskoj Majci, Presvetoj Mariji. Zato popuste đavlu koga su uvijek slušali za života. I još očajavaju u ludoj nadi da će i tamo (na drugom svijetu) moći također sve sakriti. Nečistoća, koja je uvijek bila njihov idol, njihov bog, ona ih zasljepljuje, otvrdnjuje i toliko zbunjuje da drugo ne vide, drugo ne čuju i ne skrbe za drugo.

U: Recite mi, oče, ako bi ovi imali snage na času smrti pokajati se, zar im Bog još ne bi oprostio?

S: Bog bi im velikodušno oprostio. Isus je uvijek dobri pastir, najljubazniji Otac, zar ne čitamo u Evandjelju da će biti veliko slavlje u Nebu za svakog grješnika koji se obrati?

Čuj:

Jednog dana pripovijedao je katehist urođeničkoj djeci kako je Juda očajavajući otišao da se objesi. To je učinio nakon što je izdao Isusa. Tada reče neko dijete monsinjoru:

- Oče, Juda je slabo učinio što je tako radio; ja bih drugačije učinio.

- Što bi ti učinio?

Umjesto da se objesim na koje drvo, ja bih se objesio o vrat Isusu i molio bih Ga da mi oprost, i bilo bi sve svršeno!

U: Krasno! Ono je dijete znalo više od tolikih jadnih grješnika.

S: Znalo je više i bolje. Vidiš, ono dijete nije zaslijepio duh nečistoće, koji oduzima snagu svakoj dobroj odluci i mogućnost svakog velikodušnog i odlučnog čina.

U: Strašna je ova nečistoća?

S: Vrlo strašna, i jao onome tko se na nju privikne i u njoj ogrezne. Ona je prava vučica koja je nakon jela gladnija nego prije. Ona je podla groznica koja sve više muči, što se više pije. Jao onome tko počne! Treba je obarati od njezina početka, kako su sveci činili.

Čitamo o svetom Franji Saleškom da je u mladosti pljunuo u lice ženi napasnici, a sv. Toma Akvinski da ju je otjerao užarenim ugarkom.

O sv. Benediktu čitamo da se valjao po trnju da ukroti poticajenečiste strasti u svom tijelu. O sv. Petru Alkantarском da se bacio u jezero ledene vode. O drugima da su se trapili postovima, mučili kostrijetima, sve da savladaju i pobijede nečistu opačinu.

U: Kad bi svi tako činili, koliko bi grijeha i koliko svetogrđa bilo manje.

NEMA LI I DRUGIH?

U: Čujte, oče, je li moguće, da se netko slabo pričesti koji nema gadnih nečistih grijeha?

S: Moguće je, ali je vrlo rijetko, jer tko nema nečistih grijeha, općenito nema ni drugih teških. Tko ih i učini, obično ne ide na sv. Pričest. Besramnici bi htjeli uskladiti jedno s drugim tj. staviti zajedno grijeh i Pričest, Isusa i đavla.

Nažalost, ima i drugih: oni koji oštećuju blišnjega u stvarima; ocrnjivači, tj. oni koji štete blišnjemu u časti i dobrom glasu; oni koji sablažnjavaju nepristojnom modom, besramnim i raspuštenim razgovorima; oni koji posjećuju sumnjiva društva i mjesta, opasne zabave itd. Svi oni griješe koji znaju da je nešto zlo, a ipak to čine. S grijehom se ne smije pričešćivati, i još manje često pričešćivati. Da se razumijemo, govorimo uvijek o teškim i stalnim grijesima.

U: A ako netko ne poznaje svoje grijehe ili nije siguran, da ih je počinio?

S: Ako ih netko ne poznaje ili nije siguran, neka zamoli ispovjednika da mu on protumači. Ispovjednik je jedini sudac u toj stvari, i treba se pridržavati njegovih riječi.

U: Ne bi li ispovjednik mogao pogriješiti?

S: Ako ispovjednik pogriješi, griješi na svoj račun i odgovarat će pred Bogom. Ali pokornik koji sluša ne će nikada pogriješiti! Čuj sljedeći slučaj:

Suarez pripovijeda kako se neki stari redovnik koji je puno godina upravljao samostanskim dobrima, našao na samrti.

Njemu pristupi davao smiješeci se prkosno i reče:

Vrlo dobro! Dragi moj, ti si uvijek slijepo slušao svog ispovjednika. No znaj da je on proklet i ti ćeš ga slijediti.

Ovaj jadnik, kad je čuo te riječi, briznuo je u silan plač pa stisne na grudi raspelo koje je držao u rukama te počne vikati:

O Isuse!   Moj dobri Isuse   Ako sam pogriješio, smiluj se!

Tada je čuo neki nutarnji glas koji mu odgovori:

- Ohrabri se, dragi moj ... Da, tvoj ispovjednik je pogriješio i zato će on morati odgovarati   Ali ti si slušao i imat ćeš nagradu za svoju poslušnost.

To mu je Isus tako govorio i on se umiri te preminu veoma vedro.

U: Da li će, doista, biti tako?

S: Zacijelo!   Kad je Isus svećenicima dao vlast i zapovjedio im da ispovijedaju, izričito im je rekao: «Sve što oprostite, bit će oprošteno». Dakle, ako koji ispovjednik kaže pokorniku: «Pođi na sv. Pričest!» – neka ide, jer će dobro učiniti; ako on kaže: «Ne pričešćuj se!» – on se ne smije pričestiti.

TVRDOGLAVCI

U: To što ste kazali o poslušnosti ispovjedniku s obzirom na svetu Pričest, to je jasno, i to i djeca razumiju.

S: Da, vrlo je jasno i razumiju tako i djeca. Ipak, ima takvih koji ne žele razumjeti, hoće misliti svojom glavom. Uporni su u svojim mislima, stvaraju sebi lažnu savjest.

Miluju svoje grizodušje i usuđuju se pričestiti ili zbog mušičavosti, ili radi ljudskog obzira, ili sebeljublja, ili nekih drugih razloga.

U: Što s tim imaju veze ljudski obzir, mušičavost, sebeljublje i slične stvari?

S: Neki umuju ovako: **Ako se ne pričestim, što će reći ljudi?** I radi toga se pričešćuju premda nisu raspoloženi ili se opravdano boje da nisu.

Drugi dodaju: **Ako se pričešćujem, drugi će me držati dobrim i poštenim. Vjerovat će mi, pohvalit će me, i time dobivam, inače gubim.** I radi toga se pričešćuju premda znaju da ne smiju.

Drugi su još gori – makar nisu tako brojni – i govore o sebi: **Ispovjednik mi zabranjuje pričestiti se, ne će da me pusti ... a ja ću svejedno ići!** I idu doista iz prkosa prema ispovjedniku.

U: Oh, zlikovci!

S: Da, zaista, i veliki zlobnici, da ih ne zovemo **jadnim luđacima.**

U: Oče, čujte ovo. Jednom sam čuo svog druga koji je govorio: «Zašto da se ispovijedam? Pričest je jača i snažnija od grijeha. Idem li, dakle, na svetu Pričest, ona će me, prije ili kasnije, otrgnuti od grijeha». Je li dobro umovao ovaj?

S: Umovao je kao neznalica ili kao zlobnik.

U: Nije kao zlobnik jer je bio naivčina.

S: Ako nije umovao kao zlobnik, onda je umovao kao neznalica. Istina je da je Isus u svetoj Pričesti i On uvijek konačno pobjeđuje. Ali da se razumijemo: Isus pobjeđuje

ako mi činimo što možemo sa svoje strane, tj. ako se kajemo zbog svojih grijeha, ako svim silama nastojimo izbjegavati i bježati od prigoda, ako se dobro ispovijedamo, ako pristupamo svetoj Pričesti s vjerom i ljubavlju.

U ovim slučajevima Isus konačno pobjeđuje, tj. dobra Pričest nas odvaja, oslobađa nas i liječi od svih navika i grijeha, pa bili oni i najuporniji. Ali svetogrдна nam je Pričest na propast.

Zla Pričest bit će uvijek otrov koji truје, a ne liječi. Svaka takva Pričest znači uvijek pad iz ponora u ponor, iz ruševine u ruševinu, zaplet savjesti u nerazrješivu kućinu svetogrđa. Oni koji bi tako radili, činili bi isto što i lisice uhvaćene u zamku.

U: Što to znači? Protumačite mi, oče.

S: Zamka za lisice je obrnuti čvor. One, iako su vrlo lukave, kad osjete da su ulovljene, misleći da će se osloboditi, naglo se okreću natrag i tako po drugi put padaju u zamku. Okrenu se drugi put i po treći put se uhvate, i tako dalje. Uvijek vjerujući da se oslobađaju, tako se oviju da više ne mogu ni koraknuti, niti se imalo maknuti, i postaju siguran plijen.

U: Jadnice!

S: Još su jasniji oni koji se priviknu na zle Pričesti u nadi da će se osloboditi pogriješaka, grijeha, grizodušja. Ludi su jer varaju sami sebe.

Geolozi pripovijedaju da postoji na nekom pacifičkom otoku neka vrsta žućkastog pijeska zlatne boje, koja zlatnim prahom sakriva veliku prijevaru. Ljudi idu po njemu naprijed u potrazi za zlatom, ali čim više napreduju, dublje

propadaju: do koljena, do pasa. I ne mogu više natrag, ostaju žrtve svoje pohlepe.

To se događa svima koji se usuđuju nedostojno pričešćivati. I ne primjećuju koliko propadaju u zlo te više ne nalaze puta ka izlazu i ostaju bijedne žrtve svoje drskosti.

U: Oh, koliko je bolje sa strahopoštovanjem pristupiti sv. Pričesti nakon temeljitog ispita savjesti.

POTREBNO JE SVADBENO RUHO

U: Molim vas, oče, protumačite mi prisodobu o **svadbenom ruhu**, o gospodaru koji je zapovjedio da bace u tamnicu onoga koji je bio bez njega.

S: Vrlo rado! Slušaj dakle!

Evangelje kaže da je neki kralj htio proslaviti svadbu svoga sina pa je spremio veliku večeru i pozvao u svoju kuću rodbinu i prijatelje.

Mnogi su odbili poziv različito se izgovarajući. Tada kralj poslao sluge na ceste i trgove da traže i pozovu sve koje nađu.

Kad su stolovi bili puni i sva mjesta zauzeta, kralj je pregledao sve uzvanike i pronašao jednoga koji je bio bez svadbenog ruha pa mu reče: «Prijatelju, kako si ovamo ušao bez svadbenog ruha?» Zatim se okrene slugama i zapovjedi: «Uhvatite ga, vežite i bacite u tamnicu».

U: Oče, što znači svadbeno ruho koje onaj bijednik nije imao? I zatim, zašto ga je bacio u tamnicu kad je onaj bio siromah?

S: Gozba je simbol Euharistije, tj. svete Pričesti. Kralj, koji priređuje svadbu svome Sinu je Vječni Otac. Sin je Isus koji je zaručio našu ljudsku narav. Uzvanici su svi ljudi ovog svijeta. Znači da onaj Bog, koji je sve stvorio za Nebo, poziva sve u Nebo po vjeri, ljubavi, pokori i Sakramentima. Među svim tim uzvanicima mnogi ne će vjerovati: to su nevjernici. Mnogi se ispričavaju i izgovaraju: to su grješnici, koji odgađaju svoje obraćenje. Treći konačno pristupaju bez svadbenog ruha bez milosti posvetne: to su svetogrdnici, koje predstavlja onaj bijednik o kome smo gore govorili. Ipak mnogi primaju sv. Pričest u milosti Božjoj tj. teškoga grijeha. To su uzvanici koji su došli u svadbenom ruhu.

U: Ali, zar nisu sluge prisilile onog bijednika da uđe?

S: Znajući da je nevrijedan, morao je odbiti ili se ispričati i moliti oproštenje prije nego li je ušao u dvoranu.

Opaska prevodioca: Poznato je kako je gospodar davao u ono vrijeme prigodno odijelo onima koje bi pozvao na gozbu. I taj ga je vjerojatno dobio, ali je bio nemaran da ga obuče ili ga je odbio primiti od sluge. Tako postupa onaj koji odbija primiti odrješenje od službenika Crkve i odbija obući svadbeno ruho milosti posvetne u sv. Ispovijedi.

Činjenica je da je svaki onaj koji pristupi svetoj Pričesti sa smrtnim grijehom u istim uvjetima kao onaj bijednik, i prema tome bit će suđen i osuđen.

Riječ je Božja: «Tko god jede kruh ili pije čašu Gospodnju nedostojno, bit će krivac tijela i krvi Gospodnje. Neka se, dakle, svatko ispita pa tada od kruha jede ...» (1 Kor. 11, 27)

Čitamo u knjizi Brojeva u petom poglavlju da je, po Mojsijevu zakonu, muž mogao dovesti svoju ženu pred svećenika ako je razborito sumnjao i bojao se da mu je žena nevjerna. Svećenik, da raščisti sumnju, uzeo bi nešto praha s poda šatora i miješao s vodom te dao piti ženi o kojoj se sumnjalo. Ako je bila kriva, pala bi mrtva na mjestu pred noge prisutnih, kao otrovana najsnažnijim otrovom. Ako je, naprotiv, bila nevina, ne bi joj ništa naškodilo i vraćala se svojoj kući uz pljesak rodbine.

Iako na nevidljivi način, isto biva u svetoj Pričesti. Jao onoj duši koja pristupi iz svećenikove ruke primiti svetu česticu, a svjesna je teškog grijeha! To će za nju biti smrtonosan otrov!

Naprotiv, blago onome tko se njome hrani nevina srca ili očišćena pravom pokorom: uz pljesak anđela će primiti milosti, blagovat će zalag vječne slave.

U: Zar zbilja ima toliko Juda koji pristupaju svetoj Pričesti bez svadbenog ruha, tj. u smrtnom grijehu?

S: Nažalost, njih ima među svim vrstama ljudi, kako ću ti sada dokazati.

NOVI JUDE

Polovicom prošlog stoljeća neka je sestra od Pohoda u Torinu imala strašno i vrlo potresno viđenje. Dok je pobožno molila pred Isusom u presvetom Sakramentu, vidjela je kako iz Hostije teče potpuno svježa krv.

Još se nije oporavila od straha i čuđenja, a već je bila prenesena pod trijem dviju crkava, koje se nalaze na početku Trga svetog Karla. Tada je začula snažnu buku naroda koji je dolazio iz ulice s lijeve strane koja je prema Alpama. Narod je vikao, bučio, urlao i strašno psovao. Sva ta rulja, koja je neprestano rasla, potpuno ispuni trg i priredi vrlo bestidnu komediju. Poslije toga jurne, stalno vičući, kroz ulice nadesno prema Padu. Za njom je slijedila velika rijeka žive krvi koja je ispunila trg, prelila se onim istim ulicama i gubila se u rijeci sa cijelom onom ruljom pravih đavola.

Prestrašena sestra obrati se Gospodinu i povika: «Isuse, spasi nas!» – a Isus joj reče: «Budi mirna! Val je prošao. Znaj da su svi ovi oskvrnitelji moje Euharistijske Krvi. To su oni koji u ovom gradu zlostavljaju moj Sakrament ljubavi, pogrdjuju presvetu Euharistiju i svetogrdno se pričešćuju. To su novi Jude! Idi, pripovijedaj svima što si vidjela».

Sestra je poslušala i pripovijedanje ovog viđenja proizvelo je silan dojam i vrlo mnogo dobra.

U: Oče, ja drhtim od straha. Da li je to autentičan događaj?

S: Jest, autentičan je i u arhivi Crkve i kurije čuvaju se točne izjave.

U: Ali Isus, koji je Bog, zar nije predvidio ovu zlorabu?

S: Jest. Ipak je htio ustanoviti presvetu Euharistiju i svećeništvo jer je također predvidio da će se mnogi pričešćivati sveto i dostojno i da će Mu time iskazivati veliku čast i veliku ljubav.

Predvidio je također da mnogi vjernici bez svete Pričesti ne bi znali ni mogli ustrajati do kraja kao pravi kršćani.

U: Dakle, Isus je ustanovom sv. Pričesti više gledao na našu korist, nego na prezir samoga sebe?

S: Točno! Zaista je više gledao na našu korist, nego na prezir samoga sebe. Isus je uvijek Isus: neizmjereno dobar i milosrdan!

On je kao majka koja dopušta da je njezino dijete ogrebe, a ipak ga nastavlja obasipati poljupcima. On je kao majka koja gleda kako joj njezina djeca prijete i tuku je, a ipak ih podnosi i ljubi i neprestano ih obasipa dobročinstvima. Isus je uvijek naš Božanski Učitelj: Učitelj ljubavi, strpljivosti, predanja i praštanja.

U: Ja ipak mislim da ne bi smio dopustiti tolika svetogrđa.

S: Tvoje je mišljenje slabo i ljudsko. Isus misli potpuno drugačije. On se osjeća zadovoljnijim i sretnijim zbog samo jedne dobre svete Pričesti, nego što je mučen svom rugobom svetogrđa. On je kao sunce koje kružeći nad svom zemaljskom nečistoćom sve osvjetljava, grije i oživljava. On je kao majka koja je zadovoljnija i sretnija zbog poljupca dobra djeteta, nego što je ožalošćena neljubaznošću svih zlih sinova.

U: Oh, dragi Isuse, kako si dobar, a tako ti zlo uzvraćaju!

S: Da, beskrajno je dobar Isus! Eto zašto toliki to zlorabe, ali jao nezahvalnima i izdajicama.

U: Držim da će biti strašna njihova kazna.

S: Strašna isto toliko koliko i zaslužena! Za njih nema isprike. Riječ Isusova je vječna i neprevarljiva: **«Tko nedostojno jede moje tijelo ... jede svoju osudu!»**.

U: Dakle **Jao svetogrdnicima!**

S: Da, **Jao svetogrdnicima. Čitaj dalje.**

STRAŠNE KAZNE

Jezoviti je slučaj nekog jadnika koji se javno hvalio da je bezvjerac i da ne mari za popove, Crkvu, Uskrs i Sakramente. Onima koji su ga korili i prebacivali mu, da nedolično misli, i govori i da bi mogao nepripravno umrijeti, on je odgovarao:

Na času smrti ja ću se sporazumjeti s Bogom i radi obiteljske časti još ću uvijek na vrijeme hiniti dobru Pričest.

Nesretnik! Kad je na smrt obolio, zamoliše ga da pozove ispovjednika i primi sv. Pričest. Primio ju je kako je može primiti bezbožnik: bez pobožnosti, bez znaka bogoljubnosti ili poštovanja, s najvećim nehajem, kao da se radi o nekoj lakrdiji.

Užas! Čim je progutao česticu, trgne se i užasno se previjajući poviče: «Ah, što pali!» – S tim je očajnim poklikom izdahnuo. Svi prisutni su bili duboko uvjereni da je zaista zaslužio vječnu kaznu.

U istom se mjestu nešto slično dogodilo nekom drugom čovjeku. Ovaj iz pristojnosti nije javno izjavljivao da je bezvjerac, dapače, prikrivao je svoju bezbožnost posjećujući crkvu i svećenika i primajući također sv. Sakramente. Međutim, posjećivao je i zla društva, zle kuće i nipošto nije bio tankočutne savjesti. Ukratko, drsko je držao dva željeza u vatri, kako se kaže, i nastojao dobro se slagati sa svećenicima i s vragom.

Kad se i njemu smrt približi – jer ona nikoga ne štedi – na vrijeme je pozvao svećenika i ispovjedio se. Svećenik mu htjede podijeliti svetu Poputbinu. No, on naglo strašno nateče: oči su se udubile tako da su se jedva vidjele; usta se rastegnula i tako stisnula da, usprkos svim nastojanjima, nije bilo moguće da primi ni najmanju mrvicu posvećene čestice.

Neizmjereno dobri Isus nije htio više ući u ono tijelo naviklo na tolika svetogrđa, koje je bilo spremno da Ga i posljednji puta primi jednako svetogrdno.

Dok se povorka vraćala prema crkvi, narod je značajno govorio o cijelom slučaju i iz njega crpio razumljivu pouku i opomenu.

Ova dva strašna slučaja, vrlo značajna, potvrđuju nam da je uvijek istinito ono što kaže Sveto pismo: **«Deus non irridetur!»** – **Bog se ne da ismježivati!**

Ako su ovi svetogrdnici od Boga izabrane osobe, tada će kazna biti još veća.

Povijest nam pripovijeda da je neki kralj stare Etiopije povjerio svog jedinog sina nekom svom generalu da ga odgaja te da postane vrijedan nasljednik prijestolja.

Nevrijedni general iskoristi povjerenje svoga gospodara te ga izda. Neprimjetno je snažnim otrovom uništio sina nadajući se da će se on sam tako domoći vlasti.

Kad je to kralj doznao, obuzet pravednim gnjevom zapovjedi da svežu generala na velikom trgu o neki stup i da se ispred njega postroji cijela vojska s napetim lukovima. Zatim reče:

«Tako si, bijedniče, uzvratio mojim nadama i tako okrnio povjerenje koje sam imao prema tebi? Dobro, primi zasluženu kaznu!»

Na tu zapovijed stotine i tisuće otrovnih strjelica odapete poletješe zviždeći, da raskinu grudi i probodu srce okrutnog generala – izdajice.

Eto, taj će se strašni prizor ponavljati kroz cijelu vječnost u Paklu. Tako će đavoli postupati sa svetogrdnicima koji nisu odgovorili Božjem očekivanju i koji su zlorabili Njegove osobite milosti, dapače bit će im još i gore. Jesi li čuo slučaj o osinjaku?

U: Ne, oče. Molim, ispričajte mi ga.

Jednog je dana neki čovjek šetao poljima. Naišao je na malu uzvisinu zemlje koja je sličila velikom šeširu, ali potpuno izbušenom. Iz tih rupa činilo mu se da dolazi tanko i uznemireno zujanje. Radosno se zaustavi, sagne se i vrhom svog štapa počne brižljivo istraživati one sitne rupe.

O, da to nije učinio! Bio je to veliki osinjak. I, evo odonuda izađe oblak vrlo razdraženih osa koje su se strmoglavile na njega i, vrlo razdražene i bijesne, izbodoše ga otrovnim ubodima.

Nesretnik se bijesno branio da se oslobodi, ali time ih je još više razdražio. Upravo su podivljale i izbole ga svojim žalcima. Lice mu je brzo nateklo, a isto tako i cijela glava. Iscrpljen, pao je i umro u neizrecivim grčevima.

Sva svetogrđa, kojih ima na tisuće, bit će isto toliki osinjaci koji će u Paklu beskrajno mučiti jadne duše koje su zlorabile tolike milosti i svojom krivnjom počinile svetogrđa u ovoj

Tajni ljubavi, s tom razlikom što tamo ne će nikada umrijeti i neizrecivi grčevi će se uvijek obnavljati.

U: Moj Bože, strašnih li kazni! Ipak mislim da ima ovakvih nevrijednika malo, zar ne, oče?

S: Da, nadajmo se da ih je vrlo malo; ipak, drugi život ne će biti bez strašnih iznenađenja.

RUKA NA KOČNICAMA

U: Oče, kad je tome tako, tj. zbog tolikih zloraba, zar ne bi bilo bolje malo pritegnuti kočnice obzirom na čestu sv. Pričest?

S: Što to govoriš? Pritegnuti kočnice?! Ta kola su jedva krenula. Jao ako bi već kočili! Brzo bi se vratila na nesretni jansenizam. Dapače, kako je danas vjerska ravnodušnost pošla korak dalje, lakše i brže bi ljudi zanemarili i zaboravili ovaj divni i uzvišeni Sakrament koji čuva cijeli svijet od propasti.

U: Dakle, za sada bez kočnica?

S: Ne kočiti čestu sv. Pričest: treba radije kočiti grijeh koji je uzrok zloporabe, pa onda zle prigode, zle navike, zla društva, neobuzdanu pohlepu za užicima, vlastitu umišljenost, svoju sebičnost, treba kočiti sve što je uzrok slabim sv. Pričestima i svetogrđu.

U: Promatramo li dobro, vidimo da dobrih i pobožnih sv. Pričesti ima malo, a tolika su svetogrđa!

S: I u tome se varaš. Da, ima mnogo slabo primljenih sv. Pričesti, o tome nema dvojbe, ali je također isto tako sigurno da su mnogobrojnije dobro primljene sv. Pričesti

koje nadmašuju svetogrdne. Kada ne bi bilo tako, svijet bi već tisuću puta propao.

Na stropu u prezbiteriju jedne od najljepših crkava u Rimu naslikana je predigra svršetka svijeta.

U dubini se vidi krasan oltar na kome neki svećenik služi posljednju sv. Misu. Naokolo prisustvuje pobožno mnoštvo vjernika i sprema se za sv. Pričest. Iznad, u visini, lebdi bezbroj anđela prignutih nad zlatne trublje čekajući da završi obred pa da navijeste strašni čas Božje pravde.

Slika je djelo slavnog slikara Leonarda da Vinci. Njome je htio reći: **Uvjerem sam da bi svijet bez sv. Mise i sv. Pričesti propao pod pritiskom svoje zloće.**

U: A onda?

S: Onda treba česta sv. Pričest rasti sve više. U isto vrijeme treba nastojati da sv. Pričesti budu što bolje primane; a s druge strane boriti se i na sve načine sprječavati slabo primanje sv. Pričesti, da se to ograniči na što manji broj.

U: Da li je istina da bi Bog uništio svijet ili ga barem strašno kaznio zbog mnogobrojnih svetogrđa?

S: Jesi li možda čitao ili čuo pripovijedati onaj događaj u Sv. pismu gdje se govori o Abrahamovoj molitvi?

U: Čini mi se da jesam, ali ga se dobro ne sjećam. Oče, molim vas, ispripičujte mi ga.

Čitamo u povijesti Starog zavjeta da je Bog jednog dana rekao Abrahamu:

Abrahame, umoran sam zbog mnogih grijeha ovog naroda i odlučio sam sve ih uništiti ognjenom kišom.

- Gospodine, - povika Abraham, - zar ne bi oprostio ako bi među ovim grješnim narodom bilo 50 pravednika?

Dobro, odgovori Bog, ako bude 50 pravednika, oprostit ću.

- Ako pravednika bude samo 45?
- Ako ih bude samo 45, još ću oprostiti.
- Ako ih bude samo 40?
- Pa i radi 40, oprostit ću.
- A ako ih bude 30 ili 20?
- I onda ću oprostiti.

Abraham se ohrabrio tom neiscrpivom Božjom dobrotom i nastavio moliti:

- A ako ih bude samo 10, zar ne ćeš oprostiti?
- Neizmjereno je moje milosrđe – odgovori Bog – oprostit ću i radi ovih 10.

Abraham, sav sretan, zašuti i pođe tražiti 10 pravednika, ali ih ne nađe. Bog je morao razoriti Pentapolis, tj. 5 grješnih gradova.

U: Kako se Gospodin pokazao dobrim!

S: Bog je takav i sada. On se ne mijenja kroz vjekove. Sada i uvijek kao onda; On veoma strpljivo podnosi praštajući. Koliko god su svetogrdne sv. Pričesti kao trnje zabodeno u zjenice Njegovih očiju i okrutni mačevi zarinuti u Njegovo očinsko srce, podnosi i prašta zbog utjehe i radosti koju Mu donose dobro obavljene sv. Pričesti. A kako su dobre sv. Pričesti mnogobrojnije, On radi njih trpi sve ostalo.

PREVELIKA ISUSOVA LJUBAV

U: Oče, upravo sam presretan zbog tako lijepog tumačenja i vrlo uživam. Molim vas sada, kažite mi nešto drugo. Isus, koji je Bog, predviđajući zlouporabe i svetogrđa koja će zli

počiniti u ovom Sakramentu ljubavi, zašto ga je svejedno ustanovio?

S: Mili moj! Isus je kao Bog također predvidio i svu ostalu nezahvalnost ljudi koje je On otkupio. Predvidio je Judinu izdaju, mržnju farizeja, Pilatovu podlost, svoju muku i smrt. Ipak je htio podnijeti sve te kušnje samo da spasi tolike duše: sve duše koje će se okoristiti Njegovim otkupljenjem.

Isus, Bog, predvidio je također da će neki jedući običan kruh pokvariti želudac. Pijući vino mnogi će se opiti, pa ipak je uza sve to stvorio kruh i vino. Tako, premda je predvidio da će neki zloupotrijebiti sv. Pričest svetogrđem, ipak ju je naredio samo da da svima zalog svoje velike ljubavi: duhovnu hranu koja odgovara našim dušama, okrjepu u svim našim slabostima, lijek svim duhovnim bolestima, stalan zalog Neba.

U: Dakle, Isus je naređujući presv. Euharistiju i sv. Pričest više gledao na nas, nego na sebe?

S: Tako je! Isus je kao dobra majka. Nisi li nikada razmišljao o tome kakva je ljubav zemaljskih majki? One vrlo dobro znaju i shvaćaju žrtvu i muke koje će morati podnijeti kada budu majke. Predviđaju i shvaćaju također da im njihova djeca ne će uzvratiti, da će im biti nezahvalna. Znaju da će biti podložene mnoštvu razočaranja. Pred očima im lebdi primjer stotina i stotina majki, njihovih drugarica, prijateljica i rođakinja. A ipak su predane u volju Božju i kažu: Hvala Bogu   Neka bude volja Božja!

Kad iskuse nezahvalnost i nehaj u teškim kušnjama, ne srde se, ne kaju se, ne proklinju svoju sudbinu, ni nezahvalnu

djecu, nego ih, naprotiv, strpljivo podnose, ljube ih, obasipaju dobročinstvima. Uvijek su spremne sve za njih podnijeti, pa i smrt. One su zadovoljnije i sretnije zbog poljupca jednog dobrog djeteta, nego što su ozlojeđene neljubaznošću sve ostale djece.

U: Upravo tako! To vidimo svakog dana kod mnogih majki.

S: Dakle, ako je majčinska ljubav tako snažna, koja je ipak samo ljudska, zar ne će biti mnogo veća Božja ljubav?

U: Neka bude tako! Ali Isus je mogao ustanoviti sv. Euharistiju kao duhovnu hranu samo za dobre, kao nagradu.

S: Tako je doista i učinio. Ona je hrana dobrima: a zle ne opravdava, niti ih ispričava, nego ih osuđuje.

U: Zbog čega se ljudi ipak svetogrdno pričešćuju?

S: To je djelo čovječje zlobe i zaslijepljenosti. To je zloupotrebljavanje i pokvarenost! Ako to Isus podnosi, to čini zbog svog neizmjernog milosrđa. On je došao sve spasiti, pa i grješnike. I zaista ih ljubi; ne jer su grješnici, nego jer želi da budu dobri i da se spase. Radi toga ih trpi i ne prestaje im govoriti: «Dođite svi k meni koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti.» Jednom riječju, On ih trpi i podnosi čekajući da se osvijeste i promijene život.

Sjećaš li se prispodobe o kukolju?

Veliki gospodin daje dobro sjeme svojim slugama i zapovjedi im da ga posiju na njegovim poljima.

Sluge su poslušale. Kad su se vratili u proljeće vidjeti polje, opaze da je među pšenicom niklo mnogo kukolja. Tada su otrčali gospodaru to mu javiti i nadodali:

- Ako hoćeš, mi ćemo poći i iščupati ga.

Ne, - odgovori gospodar, - jer čupajući sada kukolj vi ćete također iščupati i dobru pšenicu. Pustite neka rastu zajedno, a u svoje vrijeme ćemo ih rastaviti: pšenicu u žitnice, a kukolj ćemo baciti u oganj.

Eto, dragi sinko, najpametniji je Božji savjet: čekati, podnositi i zatim: pšenicu, tj. dobre u žitnice nebeske, a kukolj, tj. zle, u pakleni oganj!

Tako je i s obzirom na sv. Pričest: tko je prima dostojno, bit će određen za Nebo, jer je sv. **Pričest zalog vječnog života**; tko je zloupotrebljava, bit će osuđen jer **blaguje svoju osudu**.

U: Oče, pa što imaju od toga oni koji se svetogrдно pričešćuju?

S: Dragi moj, što imaju zlikovci od svojih zlodjela: kad izdaju domovinu, kad sramote obitelj? Ništa! To čine jer su zli, puni strasti i mržnje. Tako svetogrdnici: nemaju i ne dobivaju ništa kad se svetogrдно pričešćuju, ali to čine s istim razlogom. Oni su vjerski zločinci, tj. nesretnici, vrijedni svakog sažaljenja. Treba za njih moliti da progledaju i obrate se.

U: Da, molit ću se za njih jer sam čuo govoriti da je djelo ljubavi, a i naša dužnost, moliti za grješnike. A sada, oče, prijedimo na drugo.

DA LI JE ISPOVIJED UVIJEK POTREBNA?

U: Recite mi, oče, da li je upravo uvijek potrebna sv. Ispovijed prije sv. Pričesti?

S: Da, sv. Ispovijed je uvijek potrebna onome tko se po nesreći nalazi u smrtnom grijehu.

U: A ako netko nema vremena ili se ne može ispovjediti danas te kaže: «Sutra ću se ispovjediti» – a međutim se ipak pričesti, čini li zlo?

S: Ako takav zna da je u smrtnom grijehu, čini svetogrđe.

U: Zar dakle nema slučajeva koji ispričavaju; ili izgovora koji vrijede?

S: Ne, nema isprike, ni izgovora, ni ikakva umovanja. Ako se netko ne može ili ne će ispovjediti, neka se ne pričešćuje. Ako se ne pričesti, ne čini nikakvo zlo; pričešćujući se u grijehu, čini uvijek svetogrđe. To jasno kaže sv. Toma i još prije njega sv. Pavao u ime Crkve: **Probet autem seipsum homo** Neka ispita svatko samog sebe prije nego se pričešćuje. Ako se nađe krivcem smrtnog grijeha, neka se ne pričesti, jer ako se pričesti nedostojno, blaguje svoju osudu.

U: Dakle, oče, nije dovoljno kajati se za grijehe, ni odlučiti promijeniti život? Potrebna je upravo sv. Ispovijed?

S: Da, potrebna je upravo sv. Ispovijed, jer k sv. Pričesti treba pristupiti s milošću u duši, tj. bez teškoća grijeha. Kad bi ti pristupio kralju zamazanih ruku i lica pa mu rekao: «Oprostite, veličanstvo, ja ću se kasnije oprati.» – Što bi ti on rekao?

U: Potjerao bi me.

S: Zar misliš da bi Bog drukčije učinio? Bila bi to poruga i pogrda!

U: Ali Gospodin čita u srcu i vidi dobru volju   On poznaje misli i odluke

S: Potpuno je to pravo i istinito, ali to ne znači da Mu smijemo uskratiti poštovanje i rugati se. Misli uvijek na onog uzvanika bez svadbenog ruha. Ako Crkva tako uči i zapovijeda po svojim učiteljima, saborima i papama, zašto bi ti ili netko drugi htio ispravljati, mijenjati ili drugačije tumačiti. U stvarima vjere i svetih Sakramenata zapovijeda samo Crkva.

U: Što se mene tiče, ja sam o tome čvrsto uvjeren. Ali katkad vidim da neki ne misle tako i htjeli bi da nije tako.

S: Krivo misle, ili iz neznanja, ili zlobe, ili zbog tvrdoglavosti. Ali tu nema prigovora: tko se pere, čist je, tko se ne pere, nečist je!

Čitamo u Sv. pismu kako je neki Naaman, vrhovni vojskovođa sirijskog kralja, obolio od odvratne gube. Kada je čuo pripovijedati o Elizeju, proroku, koji je čudesno ozdravljao svaku bolest, otišao je s pratnjom k njemu.

Prorok mu zapovjedi da se sedam puta opere u jordanskim vodama. Ali je on zlo tumačio savjet i počeo mrmljati:

«Pa što? Zar možda u Siriji nema boljih rijeka? A onda, zašto sedam puta, a ne manje? Idemo, idemo, ja ga ne želim slušati.»

Ali ga pratioci počеше uvjeravati govoreći:

«Gospodaru, lijek, ma koliko jednostavan, mogao bi koristiti   A ne stoji ništa. Pokušaj dakle!»

Naaman popusti ovim opravdanim primjedbama, pokuša; sedam se puta opere i izađe čist i potpuno zdrav.

Da je ustrajao u tvrdoglavosti, nikad ne bi ozdravio.

To se isto događa i u našem slučaju: guba je slika grijeha. Isus izričito zapovijeda da se operemo u sv. Ispovijedi. Tko pristaje i sluša, čisti se i dostojan je pričestiti se. Tko odbija, ne čisti se i stoga je nevrijedan pričestiti se.

U: A ako ispovjednik odriješi, ali zabrani sv. Pričest?

S: Može ispovjednik u nekim slučajevima, a uvijek zbog važnih razloga, tako učiniti i kazati pokorniku: «Ja te odrješujem od grijeha, ali ti za sada ne dopuštam pričestiti se.» – I u tom slučaju treba slušati bez raspravljanja i umovanja i ne pričestiti se. Ispovjednik je sudac te odgovara za Sakramente, a ne pokornik!

U: A ako se radi o zaručnicima koji sklapaju ženidbu?

S: I tada se ne smije pričestiti ako to ispovjednik zabrani.

U: A ako se radi o smrtnoj opasnosti, a dotični se nalazi u stanju smrtnog grijeha?

S: Ni u smrtnoj se opasnosti takav ne smije pričestiti ako se prije nije ispovjedio. Uvijek je strašan Saulov primjer.

U: Pripovijedajte mi, oče

Njemu je prorok Samuel zabranio da žrtvuje. Ali oholi i ponositi Saul u jednom času, umoran od čekanja i da umiri narod koji je bućio, poviče:

«Pa što? Ja ću žrtvovati! Zar nisam kralj?»

Tako je doista i učinio. Kasnije je stigao prorok koji ga oštro ukori i doda:

«Zbog ove tvoje neposlušnosti i drskosti Bog te danas izbrisao iz broja svojih kraljeva. Tvoje će kraljevstvo dati drugima koji su vrjedniji od tebe!»

Tako se doista i dogodilo.

U: Dakle, tko se usudi pričestiti ne slušajući ispovjednika, a nalazi se u stanju smrtnog grijeha, učinit će uvijek svetogrđe i zloupotrebu koju Bog strogo zabranjuje.

S: Tako je! Tko god bio taj drznik.

DOVOLJNO JE BITI BEZ SMRTNOG GRIJEHA

U: A sada mi recite, oče, da li je dovoljno, da bi se dobro pričestili, biti samo bez smrtnog grijeha?

S: Da, da se dostojno pričestimo, osim što moramo biti na tašte jedan sata prije sv. Pričesti, dovoljno je da nismo u smrtnom grijehu. Potrebno je k tome da se pričešćujemo s dobrom nakanom, npr.: iz ljubavi prema Isusu, radi duha prave pobožnosti, da postignemo duhovne milosti itd. No, kad netko pristupa s boljom pripravom, dobiva veće obilje darova i milosti.

Vidiš, Gospodin, kad je uzeo na se ljudsku narav, uzeo je, da tako kažem, i naše sklonosti. Što mi činimo sa svojim prijateljima, znancima i bližnjima? Ako nas tko jako ljubi, štuje i časti, mi ga više ljubimo i više mu pomažemo. Ako nas netko veoma ljubi, tada i mi njega veoma ljubimo.

Tako biva i obzirom na sv. Pričest: čim netko pristupa sv. Pričesti s većom vjerom, bogoljubnošću i pobožnošću, tim postiže veću Isusovu naklonost i ljubav.

U: Tako su upravo činili sveci, zar ne, oče?

S: Da, tako su činili i čine sveci. Tako čine osobe doista kršćanske, duše koje imaju osjećaja za Isusa i Njegovu ljubav.

U: Ima li mnogo takvih duša?

S: Ima ih vrlo mnogo. Koliko vrijednih svećenika služi pobožno sv. Misu i svakog se dana sveto pričešćuju! Koliko se pobožnih redovnika i redovnica anđeoski pričešćuje svakog dana! Koliko ima dobrih i zaista pobožnih majki, koliko mladića i djevojaka iz vjerskih zavoda i kršćanskih obitelji koje se svakog dana ili češće pričešćuju! Samo površni, rastreseni, mlaki i ljudi slabe vjere pristupaju bilo kako, a često olako i nehajno k sv. Pričesti.

U: Zar se ovi svetogrdno pričešćuju?

S: Ne, ako nemaju smrtnog grijeha, njihova Pričest nije svetogrdna. Ona je u neku ruku i dobra, kako kaže katekizam, ali se lišavaju mnogih i velikih milosti.

U: Što bi to značilo?

S: Da to protumačim, prijeći ću na primjere iz prirode.

Na primjer, dva seljaka idu raditi na svoje polje. Jedan ga obrađuje i radi naporno. Najprije ga oslobodi od trnja i korova, zatim ga okopava, ognoji i brižljivo sije, pazi na jarke, skrbi se za zaštitu ograde, bdije da ne dođe do nepoželjnih prijelaza i upotrebljava i najmodernija sredstva. Drugi se, naprotiv, zadovoljava da radi kojekako. Koji će od te dvojice ubrati bolje i obilatije plodove?

U: Bez sumnje prvi.

S: Tako se događa i sa sv. Pričešću. Njen uspjeh ovisi o pripravi s kojom je netko prima i o marljivosti koju

ulaže u tom pogledu. Onaj koji nastoji iskazati Isusu veću bogoljubnost, pobožnost i pažnju; veću svoju ljubav i odanost, ubrat će i obilatije plodove.

Evo ti druge prispodobe: Dvojica odlaze na šetnju ili na sajam. Jedan se zadovoljava hodati, udisati svjež zrak, uživati u toplom suncu, promatrati livadsko cvijeće ili robu koja je izložena na klupama na sajmu ili u izlozima trgovine. Drugi se, naprotiv, trudi nabrati cvijeće, opskrbiti se robom i svime što je lijepo i dobro za njega i obitelj. Koji će od ove dvojice imati veću korist na povratku sa šetnje?

U: Sigurno onaj koji je nabavio i donio kući svakog Božjeg blaga.

S: Dakle, lako je shvatiti da je sv. Pričest preveliko, neiscrpno blago, koje je svima pristupačno. Onaj koji se više trudi njime se okoristiti, više će ga uživati i njime se obogatiti.

U: Ako je tako, koliko sam se puta u prošlosti pričestio s malo ploda! Ali unaprijed želim da moje sv. Pričesti budu tako pobožne i žarke da doista obogate moju dušu.

S: Vrlo dobro! Drži se ovih dobrih odluka i provedi ih u djelo!

U: Ipak, oče, ako se netko pričesti bez te vjere i pobožnosti, zar to znači da se slabo pričestio?

S: Ne! Ponavljam: netko se svetogrdno pričestio samo u slučaju kad je pristupio u smrtnom grijehu. Inače je sv. Pričest uvijek dobra i korisna, jer ona djeluje **ex opere operato**, kako kažu bogoslovi, tj. svojom vlastitom snagom, nadnaravnom i Božanskom krepošću.

U: Ako je netko inače pripravan, a ne **osjeća** posebne pobožnosti; da li je bolje da ide na svetu Pričest ili ne?

S: Odgovaram ti trećom usporedbom:

Često susrećemo osobe koje zbog nekog neraspoloženja ne **osjećaju** tek dok jedu. Prema tome, kad bi slijedile taj osjećaj, ne bi nikada jele, pa niti ono malo što je strogo potrebno za život. Ipak uzimaju hranu sileći se i kao s odvratnošću. I ono malo što tako uzimaju, donosi svoje dobre učinke: pretvara se u krv i meso pa oni žive dalje i obavljaju svoje poslove. Da li oni rade bolje kad jedu, ili da se uzdrže od jela?

U: Kad bi se uzdržavali od jela, umrli bi.

S: Tako, dakle, moramo misliti i o sv. Pričesti koja je hrana duše. Kada ne bismo blagovali, umrli bismo, tj. naša bi pobožnost oslabila i mi bismo padali iz grijeha u grijeh koji je smrt duše.

U Svetom pismu Duh Sveti govori na usta grješnika ovako: **«Uvenueo sam kao pokošena trava, moje se srce osušilo kao sijeno jer sam zanemario jesti svoj kruh»**, tj. znao sam da sam morao jesti kruh koji mi je dao Isus da živim, a nisam to učinio zbog nemara, ravnodušnosti i isprazna straha.

U: Oh, oče, onda slabo čine oni koji se ne pričešćuju zbog toga što ne osjećaju pobožnosti?

S: Da, slabo čine i varaju se. Isto se tako varaju i oni koji ne jedu jer ne osjećaju tek i ne uzimaju lijek kad je gorak; ne traže pomoć kad se osjećaju nemoćni; ne idu k vatri kad im je hladno; ili ne piju kad su žedni.

ZNATI I MISLITI NA TO KOGA PRIMAMO

U: Oče, da li su potrebni još kakvi drugi uvjeti da dobro primimo sv. Pričest, osim da smo bez smrtnog grijeha?

S: Dakako. Svi znaju da je za dobru sv. Pričest potrebno troje:

1. Nalaziti se u Božjoj milosti.
2. Znati i misliti na to koga primamo.
3. Biti na tašte jedan sata prije sv. Pričesti.

Ono što smo rekli gore odnosi se na prvu točku, ostaje da spomenemo ono što se odnosi na drugu i treću točku.

U: Znači, netko može slabo primiti sv. Pričest obzirom na drugu točku?

S: Da. Koliki kršćani pristupaju k sv. Pričesti prigodom Uskrsa ili drugih osobitih svečanosti, a da ne znaju niti misle što čine! Koliki, osobito žene, običavaju je primiti, pa i svakog dana, samo onako iz običaja i jer drugi tako čine. Sinko, moraš znati da možda ni jedno neznanje nije tako veliko kao neznanje u ovoj stvari. Mnogi kršćani naših dana ne poznaju dobro ili uopće ne poznaju ove tajne. Ništa temeljito ne znaju o stvarnoj **Isusovoj prisutnosti** u Euharistiji i idu na sv. Pričest kao što bi pristupili poljubiti koju relikviju ili primiti koju drugu blagoslovinu.

Mnogi, upravo premnogi kršćani nisu nikada naučili ništa temeljito o divnim učincima koje sv. Pričest donosi; kao ni o uvjetima koji su potrebni za njeno dobro primanje!

Ako ih netko upita, odgovorit će da idu primiti Isusa Gospodina. Ali izgovore to tako, kao što bi to reklo neko dijete koje je to naučilo iz usta svoje majke i ništa više. Zar

se onda mogu dobro pričestiti s takvim vjerskim znanjem o presvetoj Euharistiji?

U: Čini mi se da ne mogu.

S: Vidiš, dakle, koliki se slabo pričešćuju!

U: Nažalost! Ovi bi morali odustati da se ne pričešćuju.

S: A ipak ne odustaju niti se trude naučiti se. U svojoj tvrdoglavosti misle da znaju sve i da su dostojni kao drugi. Osobito, kako rekoh, kada se radi o «pobožnim ženicama».

U: A onda?

S: Onda treba propovijedati i poučavati u tom pogledu. Treba ozbiljno koriti one koji zloupotrebljavaju sv. Pričest. Treba bdjeti, koliko god je moguće podvrgnuti ih ljubaznom, doduše razboritom, ali i strogom ispitu.

U: Ovo što ste do sada rekli odnosi se na znanje i poznavanje presvete euharistijske Tajne, tj. da je ona pravo Tijelo i prava Krv Isusova. Što još moramo imati na pameti kad se pričešćujemo?

S: Katekizam kaže da moramo također misliti koga idemo primiti, tj. Isusa. Prema tome, svi oni koji ne misle na Isusa slabo se pričešćuju.

U: Ima ih, osobito djece, koja provode vrijeme pripreve čavrljajući i smijući se pa se žure k oltaru ili pričesnoj klupi pričestiti se.

S: To je zlo, veliko zlo! Ipak djecu možemo razumjeti i Gospodin zacijelo ima obzira prema njihovoj dobi. Ali ne smijemo oprostiti, a još manje ispričavati odrasle koji se slabo vladaju, slično kao i djeca.

U: A što da kažemo o onim djevojkama koje pristupaju sv. Pričesti ogledavajući se amo i tamo, šapćući, šepireći se svojom kosom pokazujući svoju taštinu ili su čak nečedno odjevene?

S: Sve su te Pričesti slabo obavljene.

U: Dakle, tu se radi o ozbiljnim stvarima.

S: Da, o vrlo ozbiljnim, a ove se izruguju sa najuzvišenijim Sakramentom. Nesretnice! Kršćani bez vjere!

U: Kako spriječiti slično zloupotrebljavanje?

S: Treba bdjeti, prigovarati i koriti. A ako to ne bi dostajalo, uskratiti sv. Pričest.

U: Zar se narod ne bi čudio?

S: Kad bi se privikli vidjeti kako uskraćujemo sv. Pričest nedostojnima, ne bi se nitko čudio. Dapače, svi bi bili zadovoljni vidjevši da se poštuje Gospodnje Tijelo i da raste poštovanje prema tako velikom Sakramentu.

U: Nije li opasno da će se takvi udaljiti od sv. Pričesti?

S: Potrebno je manje straha, a više revnosti oko štovanja euharistijskog Sakramenta. Netko će možda otpasti, ali će se smanjiti broj svetogrđa. To će također biti uspješna škola za većinu njih te će se naučiti dostojno pričešćivati.

Ovo je zlo isto kao i svako drugo; ako mu se hrabro ne suprotstavi, širit će se sve više.

Dovoljno je s ljubavlju opomenuti one koji se ponašaju nedolično. Uzrok nedoličnog ponašanja većinom je vjersko neznanje.

S BOGOM SE NE SMIJE ŠALITI!

Čitamo u Prvoj knjizi o kraljevima da su Filistejci, nakon što ih je Bog kaznio, poslali natrag Izraelcima sveti kovčeg koji su im oteli. Kovčeg se zaustavio u polju Betsamićana. No, ovi su bili previše radoznali, približili se te ga otvorili da vide što je u njemu.

Ovaj propust štovanja, koji bismo u prvi tren držali lakim, gotovo nikakvim, stajao je života njih preko 50.000: padoše mrtvi na tlo. Cijeli betsamitski narod počeo vikati: «Kako je strašna prisutnost Boga tako sveta i moćna!»

U: Dakle, s Bogom nema šale!

S: Upravo tako! Kad bismo imali malo vjere, morali bismo povikati iste riječi i drhtati od straha pristupajući Isusu koji se stvarno nalazi u presv. Euharistiji. Naprotiv, koliki sličje Betsamićanima!

Mnogi se kršćani zadovoljavaju sa samom željom da prime Isusa, a ne čine ono što bi morali činiti: da Ga dostojno prime. Ne vide da im je duša sva u ranama, da su navezani na svijet i osjetila i na svoju sebičnost. Uz sve to, uvijek su spremni počinuti iste grijehe i pogriješke, a da za to nikada ne čine pokoru. Ne uviđaju da previše smjelo pristupaju onoj strašnoj Tajni, kojoj je zavjetni kovčeg bio samo jednostavna slika. Pretvaraju lijek u otrov i umiru na samom izvoru života!

Nastavljajući čitati sv. povijest u Drugoj knjizi o kraljevima nalazimo sljedeći događaj:

Kralj David je dao prenijeti kovčeg u svoj grad uz veliko veselje. Kad su ukrcali kovčeg na nova kola i dok su ova kretala, volovi su jogunasto skakali i kovčeg se počeo naginjati. Tada Oza, jedan od tolikih koji su ga pratili, podiže ruku da ga zadrži. Ali eto, zbog tolike drskosti što se usudio dotaknuti svetinju, raspali se Božji gnjev protiv njega te pade na mjestu mrtav.

U: Jadnik! ... A što je bilo u onom kovčegu?

S: Osim ploča zakona i Aronovog štapa, u svetom kovčegu je također bila i mana koja je slika presv. Euharistije. To nas uči da ovaj nebeski Kruh treba dijeliti samo dušama koje su u milosti Božjoj tj. bez teškoga grijeha.

Ovom se usporedbom između presv. Euharistije i zavjetnog kovčega služi i sv. Pavao. On kaže da je već u prva vremena Crkve bolest i smrt mnoge udarila, kao i Ozu, upravo zbog toga što su pristupali sv. Pričesti u stanju koje nije dolikovalo svetosti tako velikog Sakramenta.

U: Nemamo li i u našim vremena sličnih slučajeva koji bi nas podsjećali na takve kazne?

S: Da, imamo ih mnogo! Evo ti samo jedan primjer među tolikima:

Neka šesnaestogodišnja djevojka koja je cijelu noć plesala sljedećeg se jutra usudi pristupiti sv. Pričesti da sakrije župniku i svojim drugaricama svoju pogriješku. Čim je primila sv. Hostiju, sva je zadrhtala. Osjetila je kao da joj se cijela nutrina prevrnula i nakon par časaka, uz vrlo mučno povraćanje, izbacila je zajedno sa sv. česticom i svaki ostatak hrane, a zatim malo po malo svu utrobu u komadima.

U: Upravo je istinito da se s Bogom ne smije šaliti. Ja se, međutim, želim uvijek pričešćivati dostojno i imat ću najveće poštovanje prema tolikoj Tajni.

S: Vrlo dobro! Tako bi svi morali odlučiti i pričešćivati se svaki put dobro pripravljeni s onim osjećajem prave pobožnosti i bogoljubnosti, koliko je kome više moguće.

U: A oni koji, iako bi željeli, ne osjećaju takvu pobožnost i bogoljubnost?

S: U mnogima od njih žar pobožnosti nadomješta nutarnja vjera i napor kojim nastoje održati se u Božjoj milosti. U drugima tu istu pobožnost zamjenjuje jednostavnost srca koje je bez svojevoljnog grijeha.

Isusu se gade: zli, ravnodušni, mlaki i još više svi oni koji bi htjeli služiti dva gospodara: biti kršćani i pogani, vjernici i nevjernici, dobri i zli, poštteni i nepoštteni.

U: Ukratko oni koji lijepo pjevaju, a slabo sviraju. Zar ne, oče?

S: Da, upravo takvi Nisam se usudio reći. Ali jednog dana kad svrši vrijeme tajni, jasno će se vidjeti sva svetogrđa počinjena slabim pripravljanjem. Svi će se zgroziti nad oskrvniteljima dragog Isusa, Spasitelja, Isusa sakrivena i šutljiva, koji će se tada ukazati u svom sjaju svoga veličanstva i neizmjerne pravde.

U: Dosta oče, ja već strepim.

S: O kad bi svi strepili, pa i oni nesvjesni izdajice, vjerolomci i najbjedniji svetogrdnici! Neka im dobri i mili Isus udijeli da upoznaju sebe, prestraše se i obrate se!

TREBA BITI NATAŠTE

U: Kao što znamo, u novije je vrijeme izmijenjen nekadašnji stariji zakon o «Euharistijskom postu». Dok je prije trebalo biti natašte od ponoći do svete Pričesti (osim rijetkih i iznimnih slučajeva), sada je taj zakon vrlo pojednostavljen i ublažen. Recite mi, oče, kako je točno u tom pogledu s «Euharistijskim postom»?

S: Doista je zakon «Euharistijskog posta» vrlo ublažen i pojednostavljen. Mogli bismo ga svesti na sljedeće odredbe i propise:

1. Vodu je uvijek dozvoljeno uzimati, u bilo koje vrijeme, u bilo kojoj količini ili kakvoći (to znači: mineralnu vodu, soda – vodu ili vodu u kojoj su radi dezinfekcije nadodane razne kemijske supstance).
2. Hranu ili alkoholna pića slobodno je uzimati najkasnije do jednog sata prije sv. Mise (za svećenika) ili sv. Pričesti (za ostale vjernike). Ovo što je rečeno vrijedi za pričešćivanje bilo prijepodneвно, bilo popodneвно, a ovom se povlasticom smiju služiti svi, bilo bolesni, bilo zdravi, bilo oni koji teško ili lako rade. Nitko nije dužan tražiti dozvolu ili savjet od ispovjednika da bi se mogao i smio služiti ovom povlasticom. Treba napomenuti: niti dužan tražiti dozvolu ili savjet, ali to nipošto ne znači da ne smije. Dapače, dobro je da se posavjetuje sa ispovjednikom, jer se i nadalje preporuča vjernicima pridržavanje prijašnje prakse, tj. barem za jutarnje pričešćivanje strogi post od ponoći pa do sv. Pričesti. Dosljedno

ovom novom propisu, onaj koji želi poći na sv. Pričest na božićnu ili koju drugu ponoćku mora također biti natašte jedan sat prije primanja sv. Pričesti.

3. Što se tiče bolesnika, njima su dane još veće ovlasti. Svi oni bez razlike smiju prije sv. Pričesti, u koje god vrijeme ona bila, uzimati bezalkoholna pića, tekuću hranu, a smiju uzimati u svako vrijeme i lijekove, pa čak i takve u kojima ima alkohola po potrebi.

U: A kako bi griješio onaj koji se ne bi pridržavao i ovog, tako olakšanog «Euharistijskog posta»?

S: Taj bi počinio teški grijeh. K tome, taj bi grijeh bio svetogrđe, tj. nedostojno bi blagovao Tijelo Gospodnje.

U: Posljednje pitanje, oče. Ne bi li se moglo dogoditi da se neke osobe, osobito žene – potaknute pretjeranom pobožnošću – pričeste dva ili više puta na dan?

S: Može i to biti vrlo lako. Ali to je teški nered.

U: Dakle, nije dopušteno dva puta se pričestiti u jednom danu?

S: Ne, jer to Crkva zabranjuje radi stege. Dopušteno je samo u slučaju kad se netko ujutro pričesti pa preko dana dođe u opasnost da umre. Tada može ponovo primiti sv. Pričest, ali ovaj put kao Poputbinu.

NI PREVIŠE POPUŠTATI, NI PREVIŠE TRAŽITI

U: Hvala, oče, potpuno sam razumio tri uvjeta koja se traže za dobru sv. Pričest. Ipak imam još neke sumnje.

S: Samo reci!

U: Kad na primjer vidim da neki pristupaju sv. Pričesti

rastreseno ili užurbano, drugi nečedno odjeveni, a poneki čak i sumnjivog vladanja, tada u sebi kažem: Ne bi li bilo bolje da takvi ne idu na sv. Pričest ili bar ne tako često? – Ne grijeshim li možda kad tako mislim?

S: Da, u mnogo slučajeva grijeshiš kad tako misliš, jer svi ovi mogu imati pogriješaka, ali ne teških. Kad je netko bez teškog grijeha, i ima dobru nakanu, on je u stanju milosti i prema tome smije se pričestiti. I to ne samo katkada, nego često, jer tko je ponekad dostojan, može biti dostojan svakog dana i pričestiti se.

U: Prema tome, ne treba **previše tražiti**.

S: Nipošto. Poslovica kaže: Ne treba tražiti više od Crkve, niti biti veći katolik od Pape. Pretjerani zahtjevi uzrok su mnogom bježanju od svetog Stola. Time se umanjuje djelovanje milosti i uzrokuje da ljudi padaju u teške grijeha. Isus kaže: «**Nisam došao radi zdravih, nego radi bolesnih**». Bolesnici imaju pravo približiti se Isusu koji je radi njih došao i želi ih izliječiti i ozdraviti.

U: A ako nikada ne ozdrave?

S: Ako nikada ne ozdrave, treba biti s njima strpljiv! Bolesnici će uvijek biti predmet Isusove pažnje, njegovanja, Njegova sažaljenja. Nitko ih ne smije udaljavati od Isusa.

U: Oni su kronični bolesnici, zar ne, oče?

S: Upravo tako. Pa zar možda liječnici izbjegavaju kronične bolesnike? Zar je možda dopušteno napustiti ih i ne liječiti?

U: Ne, već imamo prema njima ili bismo bar morali imati više obzira i više skrbi.

S: Vrlo dobro. Dakle: **ne previše tražiti!**

U: Ipak, ima ih koji to zlorabe. Vidimo na pričesnoj klupi namazanih lica, neobičnih kosa, nečedno odjevenih

S: U tim će slučajevima biti dobro, pa može biti upravo i nužnost, da takve osobe ne pričestimo. Lijepo dalje proći, razborito hineći kao da ih ne vidimo, tako da nitko ne primijeti, ako je to moguće.

U: Što to kažete, oče? Bit će jada!

S: Kakvog jada?! ... Nije li svećenik djelatelj Sakramenata; prema tome zaštitnik? Ako on dopušta, trpi, podržava, potiče zloporabe, ne će li onda on biti odgovoran pred Bogom, Crkvom i poglavarima?

U: Dakle, olovne noge i željezne ruke.

S: Upravo tako! Olovne noge, tj. treba ići polako u uskraćivanju sv. Pričesti, koliko je to moguće polakše. Ali željezne ruke da se svaki put izvrši dužnost kad je to potrebno. Prevelika popustljivost kvari – donosi prave zloporabe i prave sablazni.

U: Nekima bi bilo dobro predusresti uskraćivanje sv. Pričesti i na vrijeme ih opomenuti.

S: Da, koliko je to moguće. Uvijek je bolje predusresti, tj. opomenuti unaprijed takve osobe. Tek onda kad su opomene i poticaji beskorisni, treba prijeći na djelo i to bez obzira na zvanje ili položaj osobe, jer bi uslijed propusta kasniji lijek bio gorči.

U: Kad pristupe sv. Pričesti takvi koji nisu baš na dobrom glasu, koji su sumnjivog života, prijekorna vladanja ili još gore? Što treba tada činiti?

S: Tada je stvar još mnogo važnija i teža. Ovdje se ne smije zatvarati oči pred zlom. Treba i ovdje temeljito zahvatiti.

Sjećaš li se kralja koji je priredio veliku večeru: onoga koji je bio bez svadbenog ruha istjerao je.

Tijelo Gospodnje ne smijemo baciti psima, kaže sv. Toma u Euharistijskom himnu.

Čitamo u povijesti da je sv. Ambrozije, milanski nadbiskup, zabranio caru Teodoziju ulazak u crkvu zbog jednog njegovog velikog grijeha.

Ispričavajući se car reče Ambroziju:

- Pa i kralj David je bio preljubnik i ubojica.

Dobro – odgovori nadbiskup – ako si ga slijedio u grijehu, slijedi ga također u pokori.

Car, vidjevši svečevu željeznu i odvažnu odlučnost, došao je k sebi. Činio je javnu pokoru koju mu je Ambrozije odredio i konačno je mogao biti pušten među vjernike. Dobio je slobodan ulaz u crkvu.

U: Odvažnih li ljudi!

S: Da, odvažnih li i sretnih ljudi! Koliko bi bilo manje zloporabe! Koliko više koristi za čestu sv. Pričest kad bi bilo više ovakvih ljudi! Ljudi bi više cijenili sv. Pričest kad bi i sami svećenici više držali do njenog poštovanja, njezine svetosti.

U: O, zaista, oče! Uistinu čujemo katkada gdje govore neke osobe koje su slabo poučene u vjeri: **Pa što je onda ta sveta Pričest, kad je često primaju oni koji bi bolje učinili da su daleko od nje? Drugi čak trube: Oni koji se pričešćuju gori su od ostalih!**

S: To je bubnjanje odveć zlobno i ne treba mu davati važnosti. Tako razmišljaju oni koji vide trun u tuđem oku,

a ne vide gredu u svom, kako to Isus kaže u sv. Evandjelju. Svaki pošten i razuman čovjek to razumije. Ipak, dolikuje da uklonimo svaki prigovor i odstranimo svaki opravdani razlog predbacivanju. Treba udaljiti nedostojne, koliko je to više moguće.

Dosta smo rekli o slabom pričešćivanju. Prijedimo radije na raspoloženje potrebno za dobru sv. Pričest, da vidimo kako ćemo se više okoristiti milostima i prevelikim i divnim blagom ovog dragocjenog i Božanskog Sakramenta.

VJERA I LJUBAV

U: Oče, molim vas, recite mi koje stvari najviše pomažu da dobro i plodonosno primimo svetu Pričest?

S: Prije svega ne smijemo pristupiti sv. Pričesti kao hladni, apatični i ravnodušni automati. Moramo pristupiti pobožno i žarko, puni vjere i ljubavi. Zar ovo nije **tajna vjere**, na osobit način? Da, to je tajna vjere, jer vjerujemo unatoč svojih osjetila koja u bijeloj Hostiji vide samo kruh, a u kaležu samo vino. Pa i opip, okus i miris govore nam samo o kruhu i vinu. No, kad se sjetimo da je u presv. Euharistiji Isus, pravi Bog, tijelom, krvlju, dušom i Božanstvom; ako stvarno i čvrsto u to vjerujemo da pričešćujući se zaista primamo u sebe živog Boga, kakva onda čuvstva trebamo imati? Kakvu radost trebamo osjetiti? Kakvoj utjehi i pomoći trebamo se nadati? ... Kakvom dubokom poniznošću i pobožnošću trebamo Ga primiti? Kako žarkom željom trebamo Ga željeti, zazivati, moliti i zahvaljivati Mu?

Čitamo u životopisu sv. Filipa Nerija da je njegova priprava i zahvala za sv. Misu trajala vrlo dugo. Često je nakon pretvorbe otpuštao poslužnika govoreći:

«Samo idi pa se vrati za sat, dva.»

Međutim on se zadržavao s Isusom, živom Hostijom na oltaru sve ovo vrijeme. Ljubazno je razgovarao kao prijatelj s najmilijim prijateljem.

U: Oče, ja sam čitao i čuo pripovijedati o nekim svetim svećenicima da su u sv. Misi, u času Pretvorbe ili Pričesti, vidjeli i stvarno osjećali Isusa. Tako se često događalo bl. Eymardu, sv. Josipu Kotolengu i sv. Ivanu Bosku.

S: Ne samo svećenicima; to se događalo i drugim pobožnim dušama kao sv. Tereziji od Isusa, njezinoj imenjakinji Tereziji od Djeteta Isusa, sv. Alojziju Gonzagi, sv. Dominiku Saviju i drugima. Oni su nakon sv. Pričesti često bili uzdignuti u ekstazu. Kad su dolazili k sebi, osjećali su se punim Isusa i Njegovih najvećih utjeha.

U: Oh, kad bi i meni to bilo katkada dano!

S: Pa može to i tebi biti dano! Tko bi mogao izbrojiti sve duše kojima se Isus očituje na tako osjetan i stvaran način? Gdje ima vjere i ljubavi, tu ima i čudesa!

U: Oče, što se tiče vjere, čini mi se, da je imam, jer osjećam da čvrsto vjerujem u ove velike stvari. Ono što dovoljno ne osjećam jest ljubav. Molim vas, recite mi nešto o tome?

S: Serafin ljubavi, sv. Toma Akvinski, uči nas da se moramo približiti Isusu istim poletom kojim se pčela baca na cvijet da iz njega siše sok i pretvori ga u najsladi med. Požudom kojom čovjek pije vodu u groznici da utaži žeđ; žestinom kojom se dijete priljubljuje majčinim grudima

da siše mlijeko i pretvori ga u svoje biće, tako se trebamo približiti Isusu.

Ljubav je oganj kojemu se ništa ne može oduprijeti. O, kad bismo zaista ljubili Isusa, koliko bismo više za njim čeznuli i kako bismo se često pričesćivali!

Isus – ljubav nije shvaćen, to je sve. Tako je vapila sv. Terezija i pri tome gorko plakala.

U: Oh, oče, to su prekrasne misli! Kako ćemo u praksi dosegnuti toliku vjeru i toliku ljubav?

S: To je **pitanje navike** koju postizemo velikim zalaganjem i velikim naporom dobre volje. Ili bolje, moramo smatrati uvijek da smo djeca. Promatrati sv. Pričest kao mlijeko koje nam je bezuvjetno potrebno da možemo živjeti, rasti, ojačati, usavršiti se, posvetiti i pobožanstveniti se.

Umjesto djeteta, zamislimo sebe kao one, koji mole kruh od bogataša; kao bolesnika koji moli liječnika da ga ozdravi, kao onoga, koji je u životnoj pogibelji i moli jednog od prolaznika da mu spasi život.

Prije više godina imao sam prigodu biti uz nekog teškog bolesnika. Ovaj je neprekidno molio liječničku pomoć. Kad je liječnik napokon stigao, odmah je počeo vikati:

«Doktore, ne dopustite da umrem! Doktore, ne dajte da umrem!»

Ovaj tjeskobni krik bio je izražaj beskrajnog povjerenja što ga je imao u liječnika. Bio je to krik kojim je tražio od liječnika da ga ozdravi od njegove bolesti.

Mi smo vječni prosjaci, vječni bolesnici. Neprestano trebamo presv. Euharistiju koja je neiscrpno bogatstvo, lijek

i božanski balzam. Pristupajmo sv. Pričesti i svaki put i mi vapimo s onim umirućim: **Isuse, ne dopusti da duhovno umrem!**

O Isuse, daj nam živjeti da Te ljubimo, da Te sve više ljubimo!

Kod svih hodočašća koja neprestano stižu u Lurd, u grad i zemlju čudesa, već stotinu godina drži se poseban Blagoslov bolesnika presv. Sakramentom. Obično ga nose prisutni biskupi. Kakvog li prizora vjere i ljubavi svaki put! Tu se vide desetci i desetci tisuća svih bolesnika koji, prostrti koljenima po zemlji, po kiši ili na žarkom suncu, neumorno vape uprtim pogledom u sv. Hostiju: Isuse, smiluj nam se!

Isuse, daj da progledam! Isuse, daj da čujem!
Isuse, daj da prohodam! Daj, da ozdravim!

To je jedan od najpotresnijih prizora, kome nitko ne može prisustvovati a da ne uzdrhće i ne proplače. Osjeća se kako molitva sama po sebi izvire, izlazi snažna i gromko odzvanja. Ona je sama dovoljna da gane i najtvrdje srce i često joj slijede velika čudesa.

Kad prisustvujemo sv. Misi ili pristupamo sv. Pričesti, pomislimo na Lurd, pa i mi uzvikujemo iste zazive, istim duhom vjere, nade i ljubavi.

U: Kad bismo tako radili, tada bismo svoje sv. Pričesti mogli nazvati plodonosnima i dragima Isusu. Zar ne, oče?

S: Doista, tada bismo dobro osjećali kakve nam moraju biti sv. Pričesti i kakve ih Isus želi; tada bi ujedno naše svete Pričesti proizvodile čudesa promjene života, čudesa našeg posvećenja.

ČETIRI STUPNJA LJUBAVI

U: Oče, pripovijedajte mi još o toj ljubavi koju dugujemo Isusu i kažite mi, na koliko i na kakve načine Mu je možemo očitovati?

S: Ljubav osjeća neodoljivu potrebu da se očituje i ostvaruje na četiri načina:

1. Biti blizu ljubljenoj osobi
2. Predati se ljubljenoj osobi
3. Sjediniti se s ljubljenom osobom
4. Žrtvovati se za ljubljenu osobu.

Riječi kao: **želio bih biti uvijek s tobom; želio bih biti sav tvoj; želio bih biti jedno s tobom; želio bih umrijeti za te ...** to su najopćenitiji izrazi dvaju srdaca koja se snažno ljube. To su Isusovi izrazi prema nama. On to nije rekao samo ustima, nego je zaista umro za nas na križu i ostao za nas trajno prisutan u presv. Euharistijskom Sakramentu.

Što je Isus učinio i što nastavlja činiti u presv. Euharistiji?

1. Dan i noć je s nama u našim crkvama;
2. Potpuno nam daje svoje Tijelo, Krv, Dušu i Božanstvo i želi biti sav naš, uvijek nama na raspolaganju;
3. Tijesno se združuje s nama i u sv. Pričesti postaje jedno s nama;
4. Svakog dana obnavlja za nas u svetoj Misi žrtvu koju je prinio jednom na križu.

Tako nadopunjuje i usavršava svoju ljubav prema nama.

U: Onda, oče, ako je Isus ustanovio presv. Euharistiju da dopuni i učini savršenom svoju ljubav prema nama, moramo Mu i mi na isti način uzvratiti ljubav.

S: Jasno! Prije svega moramo čeznuti za Isusovim društvom; moramo dolaziti Njemu i zadržavati se s Njime što je dulje moguće. U svojim nas crkvama čeka i onamo nas zove: Dodite k meni svi! – Venite ad me omnes! *Deliciae meae esse cum filiis hominum: Moja je naslada biti s vama!*

Sveti župnik Arski vidio je svakog dana nekog siromašnog seljaka koji je provodio sate i sate u crkvi očima uprtim u Svetohranište.

Jednom ga upita: «Što ondje radiš?» A on mu odgovori: «Gledam Isusa; Isus gleda mene i obojica smo sretni!»

Sretnih li nas kad bismo znali učiniti sretnim Isusa koji traži da Mu se odazovemo, da Ga učinimo sretnim boraveći rado u Njegovom društvu.

Dok gledamo jedinstvo u Nj, On će gledati na nas i bit će zadovoljena naizmjenična ljubav.

U: To će biti najbolji način pripreme i zahvale za svetu Pričest, zar ne, oče?

S: Da dapače, bit će najbolji način da se posvetimo.

Časni sluga Božji Andrija Beltrami, salezijanac – svećenik, nakon što mu je duga bolest potpuno skršila snagu, molio je da mu dodijele sobicu koja je imala prozorčić s pogledom na oltar kapelice. Na tom je prozorčiću provodio dane i noći gledajući Isusa, razgovarajući s Njime, uzdišući i raspravljajući s Njime. Tako je bio njegov dan i dio noći neprekidno jedno bdijenje s Isusom. Isus mu je davao snagu da trpi i šuti, da trpi i da se smije, da se grči od boli i pjeva,

da bude doista sretan u tom svom stanju. To je bilo za njega pravo žrtvovanje i mučeništvo, ali i sreća.

U: Da li je postao svetac?

S: Jest, postao je svetac i jednog ćemo ga dana možda vidjeti uzdignuta na čast oltara.

Nadalje, moramo uzvratiti Isusu za predragocjeni dar što nam ga je dao i što nam neprestano daje sama sebe. Prikažimo Mu svaki put kad Ga posjetimo, osobito kad Ga primamo, svoju pamet, svoje srce, svoje radosti, svoje trpljenje, svoja dobra djela, a također i stvari kao: cvijeće, žiške, uređaje, ruho i milostinju. Tako su činili prvi kršćani i tako čine svi Isusovi prijatelji.

Evangelje nam pripovijeda o pastirima, koji su donijeli Isusu svoje ovce i janjad; o kraljevima – mudracima, koji su donijeli svoje zlato i svoje dragocjene mirise; a o Mariji Magdaleni da je donijela svoju alabastrenu posudu balzama i dragocjenih masti. I kaže nam da su se Isusu svidjeli ovi darovi i ukorio je Judu koji to nije odobravao.

U: Oče, čuo sam govoriti, da Isus, makar je Bog, svojom neizmjernom mudrošću i moći ne bi mogao ni znati dati nam veći dar od presvete Euharistije. Da li je to istina?

S: Potpuna istina, presv. Euharistija je sve. Ona je **«Bog s nama!»**

Jednog su dana pitali P. Segnerija, koji bi najljepši dar mogao Isus dati svojoj Presvetoj Majci kao залог ljubavi i kao uspomenu. On spremno odgovori:

Niti jedan dragocjeniji ni draži dar od «presvete čestice».

Svaki put kad pristupamo sv. Pričesti, trebamo izgovoriti iz dubine srca ove uzdahe:

Kao za uzvrat za Tvoju ljubav, dajemo Ti svoju ljubav, o Isuse!

Uzvrćamo Ti ljubav darivajući Ti svoje srce, o Isuse!

Uzvrćamo Ti ljubav darivajući Ti svoje sile, o Isuse!

Uzvrćamo Ti ljubav darivajući Ti svoja djela, o Isuse!

Uzvrćamo Ti ljubav o Isuse, prikazujući Ti sve svoje stvari!

Uzvrćamo Ti ljubav o Isuse, darivajući Ti svoj život!

Napokon, Isus žarko želi da se sjedini s nama. Sv. Pričest je božanski pronalazak da udovoljimo toj Njegovoj vrućoj želji.

Jesi li ikada mislio, sinko, na ono što se događa u nama svaki put kad se pričešćujemo? Onaj Bog, koji je Gospodar nebesa, stapa se s nama u najsavršenije jedinstvo. I ovo junaštvo ljubavi čini On iz ljubavi prema nama, iako predviđa da će Ga svetogrdnici vrijeđati i obeščašćivati.

U: O, kako je Isus dobar!

S: Da, Isus je dobar! Mi smo zli. Makar znamo i uviđamo veliku čast koju nam iskazuje Bog, ipak ostajemo ravnodušni, nemarni i daleko od sv. Pričesti.

U životopisu p. Turneli, osnivača Družbe Presvetog Srca Isusova, čitamo da je u svojoj dugoj bolesti samo uzdisao za jedinstvom sa svojim Bogom. Svakog jutra bile bi uvijek njegove prve riječi: «Dajte mi Isusa! Dajte mi Isusa! Ne mogu živjeti bez Isusa.»

Kad su mu jednog jutra kazali da mu ne mogu donijeti sv. Pričest jer njegov želudac ništa ne podnaša, bolesni svetac počeo vapiti:

«O, zašto mi ne date Isusa?»

I ispusti svoju lijepu dušu vruće želeći sjediniti se s Isusom.

U: O, oče, smućuje me što sam se do sada mogao toliko puta pobožno pričestiti, a nisam to učinio zbog nemara i zbog svog neznanja.

S: Pa dobro, popravi ove propuste pričešćujući se što je moguće češće i svaki put ponovi ove uzdahe:

Življom vjerom ću se sjediniti s Tobom, o Isuse!

Većim ufanjem sjedinit ću se s Tobom, o Isuse!

Žarčom ljubavlju sjedinit ću se s Tobom, o Isuse!

Mnogo ću se češće sjediniti s Tobom, o Isuse!

Svaki dan ću se sjediniti s Tobom, o Isuse!

Konačno, sv. Misom i sv. Pričešću moramo Mu uzvratiti za neprekidnu žrtvu koju On prikazuje svakog dana za nas toliko puta koliko ima sv. Misa. Kako mi neprekidno griješimo, tako nas On želi neprekidno otkupljivati.

Pripovijeda se u rimskoj povijesti da je car Tiberije držao Agripu šest mjeseci u zatvoru. Tiberijev nasljednik ga je pustio na slobodu. Ne samo to, nego mu je dao na dar zlatni lanac isto toliko težak koliko je težio onaj željezni kojim je bio vezan. Time je htio pokazati kako ga želi isto tako vezati dobročinstvom koliko ga je Tiberije vezao željezom.

Upravo to čini Isus s nama u presv. Euharistiji: On nam skida željezne đavolske lance i veže nas lancima svoje ljubavi.

Vidiš, dakle, kako Mu moramo uzvratiti za toliku velikodušnost!

U: Čujte, oče; tko prisustvuje sv. Misi, a ne pričesti se, može li uživati sve ove blagodati?

S: O, ne! Tko je kod sv. Mise, ali se ne pričesti, on je kao onaj koji samo prisustvuje muci i smrti Isusovoj. Dobiva samo djelomične blagodati. Naprotiv, onaj koji sluša sv. Misu i pričesti se, žrtvuje se s Isusom sjedinjujući se s Njime u žrtvi i prema tome uživa potpuno sva dobra sv. Mise.

U: Kad je to tako, uložiti ću svu dobru volju i svu marljivost da budem svaki dan kod sv. Mise i da se svakog dana pričestim, da budem potpunim dionikom ove svete žrtve.

S: Zahvali Bogu za ove dobre odluke i ponovi ih svaki put Isusu ovim ili sličnim uzdasima:

Osjetne naslade žrtvujem radi Tebe, o Isuse!
Svjetske zabave žrtvujem radi Tebe, o Isuse!
Svoje sebeljublje žrtvujem radi Tebe, o Isuse!
Pretjerane udobnosti života žrtvujem radi Tebe,
o Isuse!
Sve što je grijeh žrtvujem radi Tebe, o Isuse!
Sve što dovodi do grijeha žrtvujem radi Tebe,
o Isuse!

VELIKODUŠNOST

S: Jesi li čitao, sinko, u sv. Evanđelju događaj o Zakeju, koji siđe žurno sa stabla na koje se bio popeo da može vidjeti Isusu?

U: Čini mi se da jesam, ali ga se ne sjećam dobro. Pripovjedite mi ga.

S: Čitamo u sv. Evanđelju da je neki carinik Zakej, tj. škrtac i tat čuvši da Isus ide pokraj njegova stana osjetio veliku želju da Ga vidi. Budući da je bio malena stasa, popeo se na stablo i odonuda, skriven među granjem, čekao je da prođe Isus.

Međutim, Isus je prolazio i primijetivši Zakejev pothvat, podiže pogled, upre ga u njega i reče mu:

«Zakeju, brzo siđi jer želim danas ručati u tvojoj kući.»

Jadnik sav smeten što je otkriven najprije se začudi Isusovim riječima, zatim brzo siđe sa stabla, otrči kući, zadihan ispriča svojim ukućanima susret s božanskim Učiteljem i kako će Isus doći u njegovu kuću. Treba brzo sve spremiti jer će dovesti i svoje vjerne apostole.

Ta je vijest napunila sva srca veseljem. Svi su se dali na posao. Kad je Isus sa apostolima stigao, sve je bilo već pripravljeno.

Svi su posjedali oko stola u najvećoj srdačnosti. Izgledali su kao jedna obitelj prisnih prijatelja i davnih znanaca. Zakej i njegovi ukućani nisu se umarali slušajući ih i bili su ushićeni i zadivljeni.

Najednom poviče Zakej: «Učitelju, želim završiti s lihvarskim životom! Četverostruko ću vratiti onome koga sam prevario.»

Svi su se začudili takvoj odluci, a Isus, gledajući ga i smiješeći se, očito ganut reče: «Danas je došao spas ovoj kući.»

U: Krasno! Zakej, lihvar i prema tome škrtac, pripravlja veliki ručak Isusu i njegovoj pratnji! Zakej, lihvar i tat, kaje se i odlučuje vratiti četverostruko onima koje je prevario! To je čudo!

S: Da, čudo Srca Isusova i Njegovog milosrđa. To je čudo Isus učinio jer je vidio kako je Zakej bio velikodušan prema Njemu i bio je spreman da takav bude i s bližnjima, sa siromasima. Tko je velikodušan prema Njemu, prema Njegovim crkvama, s Njegovim siromasima, Isus mu mijenja srce, budi svete odluke i daje snagu i odvažnost da ih potakne na divna djela.

Dovoljno je čitati životopis sv. Josipa Kotolenga, sv. Ivana Boska i sličnih da vidimo i rukom opipamo kako Bog blagoslivlja one koji su velikodušni prema Njemu i kako uvijek vraća svima stotruko. Isus ne ljubi škrtu srca, sitne duše, On ljubi velikodušnost!

U: Oče, kako mi možemo Isusu dokazati svoju velikodušnost?

S: Možemo je dokazati čestom sv. Pričešću. Kako je Isus rekao Zakeju: **«Danas ću doći ručati s tobom»** – tako nam kaže: **«Uzmi Me, blaguj me»**. Ovo upravo znači: **Želim ručati s tobom, tj. želim se s tobom sjediniti, sebe učiniti tvojim i tebe svojim.**

Ne budimo, dakle, nemarni i spori, nego učinimo kao Zakej: spremno, veselo i s ushitom slušajmo Isusove pozive, pa i uz cijenu koje žrtve. Uvijek držimo **pripravne stolove**, tj. spremno srce da Ga dostojno primimo.

Neki revni župnik u jednom gorskom selu odredio je opću sv. Pričest prigodom blagdana zaštitnika župe. Slučaj je htio da je upravo tom prigodom bio priređen javni ples u selu. Kako složiti u tako malom selu opću sv. Pričest i ples?

Nemoguće!

Mislio je i ponovno razmišljao. Konačno dobri župnik, da ne izgubi sve, odluči pozvati na dogovor dobre djevojke iz Katoličke akcije s nakanom da ih nagovori, neka bar one dođu na sv. Pričest i da privuku druge, koliko bude moguće.

To je učinio s tolikim žarom i pouzdanjem u Boga da je postigao čudo. Od 114 djevojaka u selu do 25 godina, ni jedna nije izostala sa sv. Pričesti, a s njima je pristupio i sav narod, tako da su na plesu bili samo neki izvana i poneka nepopravljiva starija djevojka.

Sv. Pričest je tog dana bila izvanredna zbog svog duha i značaja. I bila je pravo vanjsko očitovanje vjere i ljubavi, tako da je ganula do suza župnika i župljane.

U nekom su drugom mjestu organizirali lijep izlet željeznicom do jednog glasovitog svetišta, oko 50 km udaljenog gdje bi se prije doručka prema dogovoru obavila sv. Pričest.

Sve je to bilo u redu. 150 mladića iz Katoličke akcije sa župnikom na čelu stajali su željno očekujući vlak koji ih je trebao prevesti. Kad eto, brzopjavka najavljuje da će vlak stići sat kasnije.

Župnik, koji je morao teška srca to priopćiti mladićima, pristupi i reče svima:

«Dragi mladići, Gospodin želi iskušati vašu velikodušnost. Vlak kasni jedan sat i prema tome treba se odreći ili izleta ili sv. Pričesti. Izaberite!»

Nije još ni izrekao posljednju riječ, a 150 mladića jednoglasno klikne:

«Sveta Pričest! Sveta Pričest!» I uz pjev «Hoćemo Boga» otidoše u crkvu na sv. Misu i sv. Pričest.

Vidiš, to su uzvišeni primjeri velikodušnosti koji se sviđaju Isusu i On ih veoma cijeni. Kako bi bilo lijepo da ih imamo i posvuda!

MOGUĆA VELIKODUŠNOST

U: Oče, da li je moguće da se spomenuti krasni primjeri velikodušnosti ponove drugdje?

S: Da! Mogu se i moraju ponoviti svuda gdje ima duša, vjere i žarke ljubavi prema Isusu.

U: Ali ne će biti u svakom mjestu župnik tako revan, a ni mladići i djevojke tako krjeposne

S: Ako nema takvog župnika, takvih mladića i djevojaka, onda je to žalosno, jer bi to moralo biti! Takav je nedostatak već kazna i mogao bi značiti da bi ih Bog možda mogao napustiti.

Masonerija, nećudoređe, bezvjerje, nisu li sve to znakovi Božjeg napuštanja ili široke ceste koje tom napuštanju vode? Požurimo se to popraviti, a najsigurniji put do tog cilja je upravo sv. Pričest. Sam je Isus to rekao svom namjesniku papi sv. Piju X., koji je papa sv. Pričesti. Slušaj:

Sv. Pijo X. je u roku od malo godina, od 1905 – 1910. proglasio 8 dekreta kojima sve potiče, pa i djecu i bolesnike, na čestu sv. Pričest. Rješavao je sve poteškoće i dijelio sve povlastice.

No par dana nakon posljednjeg od tih dekreta, dok se jednog jutra zahvaljivao nakon sv. Mise, u njegovoj se sobi pokaza veliki sjaj, a u sredini tog svjetla ukaza se Isus koji mu čestitajući reče:

«Zadovoljan sam tvojim djelom o čestoј sv. Pričesti odraslih i djece.» Zatim naglašavajući riječ po riječ nastavi:

«Ali to nije dovoljno, još proslijedi jer je u njoj spas ljudi sadašnjih vremena!»

U: Veličanstveno! Je li to upravo istinit događaj?

S: Bez sumnje! Potvrdio ga je i dao u javnost kardinal Mery de Val, tadašnji državni tajnik. Vidiš, zar nakon sličnih svjedočanstava ne moramo li skupiti veliku križarsku vojsku kršćana koji će pričešćujući se često i velikodušno klicati: **Ako to Bog hoće ... Ako to hoće Njegov namjesnik Sv. Otac papa, onda to i mi također hoćemo!**

Inače, zanemarujući sv. Pričest izvirgavamo se opasnosti, da na svoju sramotu, na Posebnom sudu čujemo strašne Isusove riječi: **Nescio vos – Ne poznajem vas!**

Sv. Ivanu Bosku, kojeg s pravom možemo zvati velikim apostolom sv. Pričesti, dođe jednog dana jedan od najboljih i najpobožnijih pitomaca i pripovjedi mu san, u kojem mu se činilo da je umro i odmah se susreo s Isusom – Sucem. Kakvo je bilo njegovo zaprepaštenje kad je ugledao preslatko lice Isusovo ožalošćeno i gotovo prijeteće i kad je čuo iz Njegovih usta ove riječi:

- Tko si ti? Ne poznajem te!

Mladić, iznenađen i sav drhteći, odmah odgovori:

- Kako Isuse? ... Kako me ne poznaješ? ... Ja sam Te tako ljubio   toliko Ti služio   toliko Ti se molio!

Da, znam to – nastavi Isus – ljubio si Me, služio Mi, molio Mi se, ali si Me premalo primao u sv. Pričesti!

I ponovio bi strašne riječi: Ne poznajem te! – da mladić nije drhteći povikao: «E pa dobro, Isuse, ne će više biti tako!»

Probudio sam se sav znojan, sav prestrašen – nastavi mladić – i sada dolazim vama da me umirite.

Don Bosko ga milo pogleda pa mu poče govoriti smiješeći se:

«Oh, razumiješ li sada Isusovu volju i Njegovu veliku želju? Primaj, dakle, zanosno i velikodušno sv. Pričest i ne će ti se dogoditi da ponovo vidiš Isusa kako ti prijeti ponavljajući: **Ne poznajem te!**»

I otpusti ga mirna i zadovoljna.

Eto najbolji način da nas Isus prepozna i osobito uzljubi: **često i velikodušno se pričešćivati.**

U: Oče, uvjeren sam više nego ikada da je potrebna ovako potpuna i nesebična velikodušnost prema Isusu koji je tako dobar prema nama. Ali treba još u mnogim mjestima izgraditi duše tako velikodušne.

S: Bezuvjetno! Ili izgraditi slične duše ili se odreći Kristovih pobjeda, prizora vjere i čudesa pravog kršćanskog života.

U: Tko ne osjeća potrebu i dužnost sjediniti se s Euharistijskim Isusom, ne će također osjećati ni potrebu ni dužnost živjeti kršćanski u potpunom smislu te riječi, zar ne, oče?

S: Tako je!

ČISTOĆA

S: Kako si čuo, sinko, Isus hoće i ljubi velikodušna srca. Ali On hoće i ljubi još više čista srca. **On je jaganjac koji pase među ljiljanima.**

Nečistoće su odvratne mrlje koje nas lišavaju slatkih Isusovih pogleda, Njegova smiješka, Njegovih milovanja. Čuj vrlo lijepu prisposobu:

Često se dogodi, osobito djeci, da im odvratne rane i kraste prekriju lice i iznakaze rumene obraze iz kojih tada teče gnoj i krv.

Majke, također i ukućani, vrlo su ožalošćeni. Jednako vole ovu djecu, ali radi odvratnosti ne miluju njihova lica niti ih cjelivaju.

Tako čini i Isus svaki put kad je prisiljen ući u srca onih koji dolaze na sv. Pričest u stanju milosti, tj. bez smrtnog grijeha, ali s mrljama nečistoće. To su neuredne misli, slobodni pogledi, riječi i razgovori koji nisu osobito pristojni.

Borimo se protiv svih strasti, ali osobito protiv nečistoće. Kao što pčela teži za cvijećem, tako Isus čezne i leti prema čistim dušama. On ih osobito ljubi i miluje, njima se potpuno predaje, daje im slasti i osobitih milosti, često im se očituje vidljivo u životu, vrlo često na času smrti i daje im unaprijed osjetiti nebeske radosti.

U: Da, upravo se sjećam da sam to čitao u životopisu sv. Ivana Boska, sv. Ivana Kotolenga, sv. Kafasa i mnogih drugih velikih svetaca, da su često razgovarali s Isusom o svojim važnim poslovima, kao što razgovara prijatelj s prijateljem.

U životopisu Dominika Savia, koji je već proglašen svetim, čitamo sljedeće:

Kao pitomac salezijanskog oratorija «Don Bosko» u Torinu, izostao je jednog dana sa doručka, a nije ga bilo ni u školi, ni na ručku. Nitko nije znao gdje se nalazi pa to jave Don Bosku.

Svetac je odmah pomislio na ono što je zaista i bilo. Otišao je u crkvu i tamo ga nađe u koru: uspravan, uzdignut nad zemljom za pedalj, jednom nogom podupro je drugu, jednu je ruku držao na stalku za čitanje, a drugu na prsima, licem je bio okrenut prema svetohraništu. Pogled mu je bio anđeoski te ga je nemoguće opisati; kao da je bio uronjen u najslađe viđenje i davao je dojam kao da je u srdačnom razgovoru s Isusom u presvetom Sakramentu.

Zadivljen tim prizorom, Don Bosko ga pozove, ali mu Savio ne odgovori. Nato ga prodrma, a Dominik, kao probuđen iz sna, usklikne:

- O! Da li je već završila sv. Misa?

- Gledaj, - odgovori Don Bosko pokazujući mu sat, - već su dva sata.

Nato se Dominik smete i htjede moliti za oprostjenje što je povrijedio dnevni red, ali ga dobri otac povede na ručak, a zatim u školu govoreći mu:

- Vidiš koliko te Isus ljubi! U svojim srdačnim razgovorima s Njime sjeti se također mene i potreba oratorija.

Sveta Gemma Galgani pričešćivala se svakog dana i Isus joj se rado pokazivao na vidljivi način i ljubazno je s njom razgovarao.

Dapače, jednom joj utisne u ruke, noge i srce svoje rane, tj. znakove svoje muke.

Čita se o nekoj Gizeli, koja je bila iz plemenite francuske obitelji. Za vrijeme Prvog svjetskog rata ugleda jednog lijepog jutra Isusa nakon sv. Pričesti. Tu je sv. Pričest prikazala za svog oca – kapetana – koji je morao otputovati na frontu gdje su bile velike opasnosti. Isus, koji se ukazao Gizeli, reče uvjeravajući je:

«Budi dobra, Gizelo! Rat još ne će završiti jer su ljudi previše zli, ali tvoj otac ne će podleći Zrakoplovi više ne će doći nad grad Ti i tvoja obitelj ostat ćete nepovrijeđeni.»

Gizela to odmah ispriповjedi majci. Ova se odmah uvjeri o istinitosti ovih riječi zbog jednostavnosti i točnosti, kojom je kći pripovijedala. Još je više obuze velika pobožnost koja je obuzela od onog dana i njezino drago i nevino dijete od jedva sedam godina.

U: Oče, vrlo sam potresen slušajući tako izvanredne događaje.

S: Ali, sinko, to su bile duše potpuno čiste koje se Isusu, kako rekosmo, veoma sviđaju. I tome se ne treba čuditi jer Duh Sveti jasno govori, da će čiste duše gledati Boga. Ako Ga i ne vide u ovom životu, kao «veliki» i «mali» sveci o kojima smo govorili, sigurno će Ga vidjeti na času smrti što će im biti prevelika utjeha.

U listopadu 1894. bio sam prisutan smrti jedne djevojke koja je umirala u Mauricijskoj bolnici u Torinu u dobi od 21

godine. Bila je već na kraju svojih snaga. Nakon lakog sna od nekoliko časaka nenadano se probudi i podigavši se na uzglavlje pruži ruku uvis i poče klicati:

- Oh, divno! Oh, divno! ... Isuse ... Marijo gledajte; gledajte: Isuse! Marijo!

Rođaci, koji su bili naokolo, htjedoše joj pomoći, poduprijeti, pridržati je, ali se ona otimala i ponavljala:

- Oh, mili Isuse Marijo evo me dolazim I ispusti svoju dušu uz sveopće uzbuđenje svih bolesnika koji su na one usklike i onaj nebeski prizor razvukli zastore, silazili s kreveta i plačući klecali na zemlju.

Deset godina kasnije, u travnju 1905., bio sam prisutan kad je umirala neka druga djevojka od 18 godina, jedina kći vrlo pobožnih roditelja. Kad je primila sv. Poputbinu i Posljednju pomast, počela je klicati uprijevši pogled uvis:

- A sada zbogom, oče i majko Zbogom, doviđenja u Nebu. Da, tamo gore Isus me zove i poziva ja idem zbogom. - I stišćući ruke ocu, majci i svećeniku poprimi anđeoski izgled i ostane neko vrijeme u zanosu šapćući nerazumljive riječi. Zatim pade mirno, smiješeći se, na jastuke.

U: Oče, jesu li to istiniti događaji?

S: Da, istiniti su, ja sam ih vidio. Možda je to Gospodin dopustio da ih objavim kao svećenik i župnik za primjer i poticaj mnogima da ljube i goje nadasve krjepost čistoće. Ona nas čini sličnim anđelima, pribavlja nam radosnu, blagoslovljenu, smirenu i dragocjenu smrt i posebnu nebesku radost.

U: Tako, oče, zar i posebno Nebo?

S: Da, posebno Nebo! To nam kaže sv. Ivan Evanđelista koji je bio uzdignut i vidio Nebo. Stvarno je vidio tamo gore posebni zbor blaženika koji su bili zaodjeveni odjećom bjeljom od snijega. Pjevali su pjesmu tako slatku da je ni jedan drugi blaženik nije mogao pjevati i izbliza su slijedili Isusa kamo god je pošao.

Želeći znati tko su ti sretnici, čuo je odgovor:

Ovo su oni koji za života ne okaljaše svoje duše nečistoćom.

Odvažno, sinko, nauči se sam cijeniti sv. čistoću i druge uči da je cijene. Ona nas čini već za života dragima Isusu. Zatim nam donosi sve one koristi i nebeske povlastice koje smo gore spomenuli.

U: Da, oče, molit ću tu milost od Isusa svaki put u sv. Pričesti.

S: Vrlo dobro! Neka te Isus blagoslovi i neka blagoslovi s tobom sve čiste duše koje će se odlučiti kao i ti da Isusu prinesu što je moguće češće, pa i svaki dan, ljiljane svoje čistoće u sv. Pričesti.

ZAŠTO TOLIKO NAGLAŠAVAMO ČESTU SVETU PRIČEST?

U: Oče, molim vas, recite mi zašto toliko naglašavamo čestu sv. Pričest?

S: Jer je sv. Pričest, kako smo vidjeli, najtoplija Isusova želja i najsnažnije sredstvo spasa. Kako Bog hrani svojom sv. Providnošću sve stvorove i ne dopušta da umru od gladi, tako Isus hrani i prehranjuje duše koje je otkupio.

Sv. Pričest je hrana i nju treba blagovati: to je posve naravno!

Sv. Bonaventura veli da je hrana koju tijelo ne može jesti za tijelo suvišna, tj. beskorisna. Stoga je neki francuski biskup duhovito rekao: «Presv. Euharistija je kruh, a kruh prije traži usta, nego pokaznicu!» Što vrijedi pokazati sveti kruh u zlatnoj pokaznici ako taj kruh ne ćemo blagovati kao duhovnu hranu?

U: Zaista, oče, čuo sam toliko puta pripovijedati da je Isus, čim je ustanovio presv. Euharistiju, odmah pričestio svoje apostole govoreći: «Uzmite i jedite!»

S: Ne samo to, dragi moj, nego je nadalje odredio da pretvaraju kruh u Njegovo sveto Tijelo riječima: «Ovo činite meni na spomen.» Obnavljajući presv. Euharistiju moramo imati nakanu njome se hraniti.

Vi ćete obnoviti ovo čudo – rekao je Isus – svaki put kad budete ponavljali **onako** kao što ste vidjeli da sam Ja učinio.

On je posvetio i **dao da blaguju**. Otuda neki učeni bogoslovi zaključuju: Kad bi netko **htio posvetiti** da se potroši na neki drugi način, a ne kao hrana, možda bi čak pretvorba bila nevaljana. Nedostajala bi nakana koju je imao Isus Krist i koju ima sama Crkva. Prema tome nedostajalo bi ono što je bitno u Euharistijskom činu.

I zato treba presv. Euharistiju blagovati jer inače nema u nama onih učinaka koje je Gospodin želio. Zato samo puko slušanje Mise bez Pričesti ima minimalne učinke.

U: Oče, radi toga je Isus rekao: «Tko blaguje moje Tijelo, živjet će   Ako ne budete jeli moje Tijelo, ne ćete imati života u sebi.»

S: Upravo tako! Kao što je Isus Krist ustanovio sakrament sv. Krštenja na način kupelji, tj. tako da se krštenika polijeva vodom, a ne da mu se daje piti; tako je isti Isus ustanovio presv. Euharistiju kao hranu, pa ćemo prema tome jedino onda postići izvrsne učinke ovog presv. Sakramenta ako ga pobožno blagujemo.

U: Oče, možda želite time reći da Crkva zlo čini čuvajući presv. Euharistiju u svetohraništima i izlažući je na klanjanje vjernicima?

S: Nipošto! Gospodin uvijek ima pravo da Ga častimo i klanjamo Mu se. Zato je sveta i vrlo korisna stvar čuvati presvetu Euharistiju i klanjati joj se. Ali ne umišljajmo si, ponavljam, postizati puni učinak ovog presvetog Sakramenta tim poklonima! Kao što ne bi nikada imao učinak sv. Križa (Krsta) netko tko bi i cijeli život proveo klečeći pred krsnim zdencem, ako se ne bi dao krstiti. Tako isto, onaj koji bi proveo cijeli život klanjajući se presvetoj Euharistiji, a ne bi se pobrinuo da je blaguje, nikada ne bi osjetio blagotvorne učinke sv. Pričesti.

U: Možda je upravo to razlog što se usprkos tolikom procvatu euharistijskih pobožnosti ne ubiru plodovi koje bismo trebali očekivati?

S: Točno! Nije dovoljno podizati veličanstvene crkve, oltare, svetohraništa, trošiti za bogata liturgijska ruha, priređivati svečane procesije, vršiti najsvečanije obrede. Zašto? ... jer Isus nije rekao: „Uzmite i klanjajte se!“ nego je rekao: „**Uzmite i blagujte!**“ Nije odbio naše počasti, ali je ipak rekao, ako želimo udovoljiti Njegovoj volji, da Ga **moramo blagovati**, tj. **pričešćivati** se.

U: Onda, oče, naši pokloni, ako tvrdokorno odbijamo da Ga primimo, ne mogu Mu se svidjeti?

S: Ne, ne mogu se svidjeti.

Zamisli neku majku koja je uz velike žrtve priskrbila skupi lijek koji može ozdraviti i od smrti spasiti njezina sinčića, pa kad bi je ovaj obasipao poljupcima i milovanjem, ali bi odbijao primiti lijek te tako morao umrijeti Što bi rekla ova majka? Kolika bi bila njezina bol!

U: Dobro, oče, zar je tako s Isusom kad se opiremo, da Ga primimo?

S: Upravo tako!

Sv. Franjo Saleški kaže nam: „Gospodina nikada tako dobro ne častimo u sv. Pričesti, nego kad Ga častimo onako kako On to hoće.“ A kako On želi da Ga častimo u sv. Euharistiji? Tako da Ga blagujemo. Eto, to je sve.

U: Kako se često trebamo hraniti ovom hranom?

S: Za Euharistijsko Tijelo vrijede isti zakoni koji vrijede za materijalnu hranu ili obrok. Kao što svakog dana imamo jedan glavni obrok obzirom na tijelo, tako bismo morali imati svakog dana jedan obrok obzirom na dušu, tj. morali bismo se pričestivati. Tako naš je naučio Isus, tako **molimo u Očenašu**: „Daj nam danas naš svagdašnji kruh“ Tvoj kruh **svakog dana**. Što bi rekao za siromaha koji bi molio kruh i zatim ga bacao od sebe?

U: Rekao bih: Nije vrijedan da mu više daju milostinju.

S: Isto tako ne zaslužuje Božju ljubav onaj tko prezire i odbacuje sv. Pričest.

U: Oče, ako Gospodin želi, dapače hoće da Ga tako često primamo, zašto nam to nije izričito zapovjedio?

S: Čuj, sinko! Da je Gospodin htio, zacijelo bi imao pravo to nam zapovjediti. Što to nije učinio, moramo zahvaliti Njegovoj beskrajnoj dobroti jer shvaća našu slabost.

On je vidio da bi tako često pričešćivanje mnogima bilo teško. Vidio je bolesti koje će zapriječiti tolikim bolesnicima da se češće pričeste; vidio je udaljenost koja mnogima ne će dopustiti Pričest zbog nevremena i neprikladnosti. Vidio je da to ne će biti moguće tolikim majkama, mnogim namještenicima i slugama.

Ako želimo uživati plodove, tj. postići učinke presvete Euharistije, onda se moramo bezuvjetno njome služiti ne samo za glavne blagdane ili u posebnim prilikama, nego da je često, dapače vrlo često blagujemo.

U: Da bi se održali na životu, bilo bi dovoljno da samo nekoliko puta u tjednu jedemo   Zar ne, oče? A ipak jedemo svakog dana.

S: Eto, činimo tako i sa sv. Pričešću. Ispunit ćemo Isusovu želju i učinit ćemo najbolje djelo za svoju dušu, jer ćemo samo čestom i dobro primljenom sv. Pričešću postići sve divne učinke tog uzvišenog Sakramenta.

DOBRA SV. PRIČEST ČUVA I UMNAŽA ŽIVOT DUŠE

U: Oče, koji su najvažniji učinci česte sv. Pričesti?

S: Otvarajući katekizam tamo gdje je pitanje: Koje učinke proizvodi sveta Pričest? – čitamo ovaj odgovor: Presveta Euharistija: 1. čuva i umnožava život duše, kao što materijalna hrana čuva i održava život tijela; 2. prašta

lake grijeha i čuva od smrtnih; 3. sjedinjuje nas s Isusom Kristom i čini nas Njemu sličnim.

Uzmimo točku po točku. Prije svega, da bismo dobro mogli razumjeti kako sv. Pričest čuva i umnaža život duše, trebamo biti uvjereni da sv. Pričest nije samo neka pobožnost, nego sakrament. Mnogi idu na sv. Pričest jednostavno da dobiju koju milost ili da obave neki čin općenite pobožnosti. Sv. Pričest nije radi toga, makar se i to može postići, jer je ona najvažniji čin pobožnosti; njezina je svrha kudikamo uzvišenija! Njezina je glavna svrha i učinak da **čuva u nama milost** koja je život duše.

Kad bih te pitao što je na svijetu dragocjenije od života, što bi mi odgovorio?

U: Da je život sve i da smo spremni sve žrtvovati da ga očuvamo.

S: Tako je! A koliko je dragocjeniji život duše! Pa kao što smo spremni podvrći se svim naporima i trudu, kupovati i piti gorke i skupe lijekove, podvrći se teškim operacijama da očuvamo život tijela; tako moramo biti spremni da sve podnesemo da bismo očuvali život duše. Budući da život duše održavamo dobrim i čestim sv. Pričestima, moramo uložiti sva nastojanja da često i dostojno primamo taj uzvišeni Sakrament.

Čitamo u povijesti da je bezbožna engleska kraljica Elizabeta, puna mržnje na Boga i katolike, odredila da će svatko tko se bude pričestio platiti globu od 400 zlatnih škuda ili otići u tamnicu.

Neki engleski plemić, revan katolik, kad je saznao za naredbu, odlučuje u svom srcu da ne će radi toga propustiti niti jednu sv. Pričest. Odmah je prodao najbolje posjede i dobiveni novac razdjelio po 100 dukata u svaku vrećicu. Svaki put kad bi ga vladine uhode otkrile da se pričestio i kad bi bio osuđen da plati globu, odmah bi uzeo jednu vrećicu i sav veseo odnio na sud i predao sucima javno priznajući da on vrlo rado troši sav taj novac, samo da ne propusti sv. Pričest.

Kardinal Newman je prije bio protestantski biskup. Kad se radilo o tome da postane katolik, govorio mu je neki prijatelj: Jesi li mislio na korak koji činiš? Ako se odrekneš i postaneš katolik, izgubit ćeš obilatu plaću. Promisli da je to 100.000 funti na godinu! Newman ustade i odgovori mu: Što je 100.000 funti prema jednoj sv. Pričesti?

U: Plemenitih li primjera! Kakva li sramota za tolike koji uvijek nalaze bilo kakvu ispriku, samo da se ne pričeste!

S: Nasljedujmo ove ljude u čvrstoći njihove vjere i njihova značaja, a nemojmo im se samo diviti!

Vratimo se na našu temu: česta sv. Pričest ne čuva samo život duše, nego ga k tome i umnaža.

Ovdje na zemlji sve ide za tim da raste i da se poveća. Promatraj travu, listove i biljke u proljeće. Promatraj kako dijete želi rasti, razvijati se, napredovati; naprotiv, neki kršćani misle da je dovoljno ne činiti zlo i govore: Kamo sreće da na samrti budem onakav kakav sam izašao iz krsnog zdenca!

U: Oče, čine li ovi zlo?

S: Htio bih im odgovoriti: Biste li bili zadovoljni da ste

fizički uvijek onakvi kakve su vas nosili na krštenje, tj. da uvijek ostanete djeca?

U: Ne, ne želimo biti takvi – svi bismo uzviknuli.

S: Dakle, kao što ne bismo htjeli zauvijek ostati djeca u tijelu, tako ne smijemo htjeti, zauvijek ostati djeca obzirom na dušu. Onaj isti Isus, koji je došao umrijeti na križu i tako nam dati život, ostao je živ u presvetoj Euharistiji s tom osobitom nakanom da u nama **poveća** taj duhovni život.

On je izjavio: Došao sam: **Ut vitam habeant et abundantius habeant**: da svi imaju život i da ga obilno imaju, tj. da imaju bujnu snagu da budu sposobni odolijevati napastima svijeta, tijela i đavla.

U Svetom pismu čitamo da je Bog postavio u raju zemaljskom uz drvo znanja dobra i zla i drugo drvo, zvano drvo života. I dok je zabranio Adamu i Evi, jesti s prvog drveta, dotle im je savjetovao da često jedu plodove s drugog stabla. Njegovi su plodovi imali moć da im sačuvaju trajnu mladost i očuvaju ih od svih zala.

Adam i Eva zanemarili su taj savjet, popustili su napasti, đavolskoj prevari, nisu poslušali Boga i zbog toga ih je otjerao iz raja. Bili su podložni smrti i svim bijedama koje do danas muče jedno čovječanstvo.

Isus Krist je bio velikodušan prema nama. Vidjevši da smo i nakon Njegove muke i smrti skloni zlu i da ćemo lako pasti u grijeh i biti u opasnosti da zauvijek propadnemo, što je učinio? Nama je također dao drvo života da jedući sa njega možemo sačuvati milost i postati skoro nepogrešivi. Ovo je čudesno drvo sv. Pričest koja je prvi protuotrov grijehu, samo ako je dostojno primamo.

U: Hvala, oče, razumio sam. Sada mi kažite na koji način sv. Pričest briše lake grijehe?

SV. PRIČEST, AKO JE DOBRO PRIMAMO, BRIŠE LAKE GRIJEHE I ČUVA OD SMRTNIH

S: Sv. Pričest je također lijek koji ozdravlja; oganj koji pali i sažiže. Ali prije svega reci mi: Što je laki grijeh?

U: Mrlja na duši koja je čini ružnom i katkad odurnom.

S: Upravo tako!

Sv. Pričest kao kirurški nož ili oganj pali i odstranjuje rane duše i pere njene mrlje. Naša duša postaje svaki put bjelja i ljepša. Isus se naslađuje; pa još uvijek dijeli nove i potrebne milosti.

U: Oče, o kako je veliko dobro česta sv. Pričest! Da postignemo samo taj jedini učinak, ne bismo je smjeli nikada propustiti.

S: Zacijelo! Kao što svakog jutra peremo ruke i lice da se oslobodimo praha i mrlja i da nam tijelo bude čisto, tako bismo morali svakog jutra prati svoje duše u sv. Pričesti. Isus ju je upravo zato ustanovio. Crkva hoće da se njome služimo kao **svakidašnjim lijekom protiv svakidašnjih** pogrešaka.

U: Oče, to su prekrasne stvari na koje nisam nikada ozbiljno mislio. A sada mi rastumačite kako nas sv. Pričest čuva od smrtnih grijeha?

S: Na dva načina: na unutarnji i vanjski. Prije svega nas čuva na unutarnji način hraneći i jačajući našu dušu tako da je čini skoro neranjivom od smrtnog grijeha. To ću ti razjasniti s dva primjera iz knjige „Zašto česte sv. Pričesti“

Misionari, koji su došli iz Afrike, pripovijedaju da ima u tim krajevima neka životinja, nešto veća od naše mačke, a zovu je divlja mačka.

Ova životinja često ratuje sa zmijama, kojih ima mnogo u tim krajevima i skoro uvijek pobjeđuje, jer poznaje neku travu koja ima izvanrednu moć protiv otrovnih zmijskih ugriza.

Čim je zmije napadnu i osjeti da su je ugrizle, potrči k onoj travi, po njoj se valja i grize je, zatim se ponovno vraća u borbu. Ranjena drugi i treći put, uvijek trči u onu travu i uvijek se njome jača. Tako nastavlja borbu dok ne uspije oslijepiti zmiju i odgristi joj glavu.

Mi smo također u neprekidnoj borbi s paklenom zmijom koja na tisuće načina i svakom vrstom grijeha vreba na našu dušu. Želimo li pobijediti, pribjegavamo neprevarljivom lijeku, protuotrovu. To je česta i dobra sv. Pričest. Tada davao ne će imati nikakve moći nad nama.

Glasoviti pontijski kralj u Maloj Aziji bio je Mitridat. On je bio jedan od najvećih rimskih neprijatelja i protiv Rimljana se borio 40 godina. Bio je odvažan, vrlo lukav i vrlo izobražen: govorio je 22 jezika, ali je bio još više častohlepan i okrutan prema svojim vojnicima. Sami njegovi vojnici pobunili su se protiv njega i zapovjedili mu da se sam ubije.

Pokuša se otrovati, ali nije uspijevaao ma koliko god otrova popio. Odavno se bio privikao da svaki dan pije malu količinu otrova. Tako je malo - pomalo postao imun, neranjiv na sam otrov koji je za njega postao protuotrov.

Eto, dakle, ako želimo postati gotovo neranjivi u duhovnim borbama, priviknimo se svakog dana jesti bezgriješno Tijelo Isusovo¹ Istina je da nas sv. Pričest ne čini nepogriješivima, ali nas čuva, kako kaže katekizam, od grijeha, tj. daje toliku milost kojom možemo odolijevati zlu da ne padnemo u teški grijeh. A ako i ponekad padnemo, česta sv. Pričest nam daje milost da se brzo pokajemo i ispovjedimo.

Zatim nas čuva na **vanjski način**, tj. brani nas od zasjeda tolikih naših duhovnih neprijatelja ulijevajući im poštovanje i strah pred nama. Ovdje te također želim uvjeriti s par primjera koje uzimam iz knjige „Zašto česte sv. Pričesti“

U povijesti izraelskog naroda čitamo kako je taj narod bio rob egipatskom faraonu koji ga nije htio pustiti na slobodu. Bog je zapovjedio jednom anđelu da za kaznu pobije sve egipatske prvorodence. Da spasi izraelske prvorodence, Mojsije, njihov vođa, rekao im je neka namažu vrata svojih kuća krvlju vazmenog janjeta. Tako je anđeo mogao razlikovati kuće Izraelaca od kuća njihovih porobljivača.

Oko ponoći prolazi anđeo smrti, ulazi u kuće i ubija sve prvorodence kod faraona, a i kod posljednjeg njegovog slugu, ali ne ulazi i ne ubija u kućama koje su označene krvlju janjeta.

Sv. Pričest nas oboji, tj. označava Krvlju Isusa Krista, koji je pravo vazmeno Janje, pa se anđeo napasnik – davao – ne usuđuje ući i ubiti naše duše grijehom.

Neki misionar iz Indije pripovijeda da su mnoge indijske kršćanske djevojke iz plemena Diamfi svakog dana

I koje je protuotrov i čini nas gotovo imunima na zmijske paklene napade koji nas žele otrovati grijehom.

poduzimale dug i opasan put – prijelaz preko neke rijeke – da se mogu pričestiti. Vraćajući se plemenu bile su izložene velikim opasnostima i sablaznima, ali su one odgovarale odlučno: **Mi se pričješćujemo!** – Ove su riječi bile dovoljne da lako pobijede, posrame i smetu napasnike.

Vidiš da je istina kako sv. Pričest dobro čuva od smrtnih grijeha.

U: Potpuno sam u to uvjeren. Ipak, dopustite jedno pitanje: Ako sveta Pričest čuva od smrtnih grijeha, kako to, da neki i primajući sv. Pričest katkada padaju u grijeh i sablazni?

S: Odgovaram: sv. Pričest čuva od grijeha umnožavajući u nama milost čineći nas budnima, odstranjujući od nas volju i želju za grijehom, ali ne čini nasilje niti oduzima slobodu. Uvijek smo slobodni odlučiti se za krjepost. Imat ćemo ono što sami izaberemo.

Sv. Augustin kaže da **onaj Bog, koji nas je stvorio bez nas, ne želi nas spasiti bez nas.**

Sv. Pričest će nam dati da bolje spoznamo zlo koje nam prijeti, otežat će pristup grijehu, ali ne će oduzeti slobodu!

Ukratko, sv. Pričest nas ne čini nepogrješivima, nego nas drži daleko od grijeha. Kao što nas lijekovi ne čine besmrtnima, nego liječe od bolesti i predusreću ih.

U: Hvala, oče, a sada vas molim da mi kažete kako nas sv. **Pričest sjedinjuje s Kristom?**

DOBRA SV. PRIČEST SJEDINJUJE NAS S KRISTOM I ČINI NAS SLIČNIMA NJEMU

S: Sv. Pričest nas sjedinjuje s Kristom ne samo kao dodir ili zagrljaj, nego kao preobraženje, preoblikovanje. Prema sv. Tomi, u ovom se Sakramentu zbivaju dva preobraženja: u jednom se kruh pretvara u Tijelo Isusa Krista, a u drugom mi se preobrazimo u našega Gospodina.

Dakle, po često i valjanij sv. Pričesti mi se malo - pomalo pretvaramo u Isusa, tj. postajemo slični Njemu. Bog nas je stvorio na svoju sliku da Ga možemo ljubiti, jer samo među sličnima postoji ljubav. Budući da je grijeh pokvario tu sličnost, Isus je htio tome doskočiti pomoću ovoga sv. Sakramenta.

Osobe mogu sličiti jedna drugoj na tri načina: **izgledom, značajem i djelima**. I upravo sv. Pričest nas sjedinjuje s Isusom i čini nas Njemu sličnima na sva tri načina:

1. Izgledom – tj. čini našu dušu lijepom i sjajnom. Kao kad netko umoči neki predmet u rastopljeno zlato i izvuče ga svega pozlaćenog. Tako i duša uronjena u Krv Isusovu zablista Božjim sjajem i ljepotom kojom su zaodjeveni i sveci na Nebu.

U: Oče, ostaje li ova sličnost samo unutarnja?

S: Ova je ljepota redovito unutarnja, ali se često očituje također i prema vani. Odakle onaj nebeski izgled nekim svecima, kao sv. Franji Asiškom, sv. Vinku Paulskom, sv. Franji Saleškom, sv. župniku Arškom, sv. Josipu Kotolengu, sv. Ivanu Bosku i drugima? Njihovi suvremenici kažu da je njihov izgled ulijevao poštovanje i povjerenje koje se goji

samo prema produhovljenim osobama. Odakle takve osobe crpe milinu, ljubaznost, prijatnost, vlastitu tolikim sestrama Milosrđa, tolikim redovnicama i misionarima ako ne iz svagdašnje sv. Pričesti koju ustrajno i pobožno primaju.

2. Sv. Pričest čini nas sličnima Isusu i značajem. Kakav je bio Isusov značaj? Blagost, poniznost i milosrđe. To potvrđuje on sam u sv. Evanđelju: „**Učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca!**“

Značaj većinom nasljeđujemo ili usvajamo od osoba s kojima zajedno živimo ili se s njima često družimo. A ima li odnosa tješnjeg od onoga koji nastaje između nas i Isusa po sv. Pričesti? Kao što kaplja vode, kaže sv. Toma, kad je ulijemo u čašu vina, stapa se s vinom i dobiva od njega boju i okus, tako naša duša sjedinjena s Isusom u sv. Pričesti zadobiva Isusove sklonosti, težnje i krjeposti te izgleda da se potpuno preobrazila u Njega.

3. Sv. Pričešću postajemo također sličnima Isusu Kristu i **djelima**. Što je Isus činio na zemlji? ... Neprestana djela ljubavi, revnosti, odricanja i žrtve. Što čine duše koje se često i dostojno pričešćuju? Promatrajmo to u skloništima, bolnicama i misijama; promatrajmo to u istim našim kućama. Kolika li podložnost u nekih ženidbenih drugova! Kolike li strpljivosti kod tolikih majki! Kolike li poslušnosti, kolike li poniznosti, koliko duha žrtve kod tolikih kćeri?

O, surovi svijet ih ne shvaća: on gazi ove skrivene ljubice i ruga im se. Međutim, dragi Isus pripremio im je veliku nagradu.

U: Oče, čuo sam pripovijedati da Isus u sv. Pričesti želi djelovati preko nas. Što to znači?

S: Znači da se Isus u sv. Pričesti želi služiti nama da izvede svoja djela. Nije li On rekao: „Ja sam čokot, a vi loze – Ja glava, a vi udovi“ A čokot daje grožđe po lozama; glava, da bi djelovala, treba imati udove. Dakle, Isus se želi služiti nama da bi izveo tolika djela svoga božanskog apostolata. To On čini preko tolikih svećenika, misionara, redovnika, pošto ih je nakon tolikih godina euharistijskog života u sjemeništima, novicijatima i crkvenim zavodima za to pridobio. To čini po tolikim članovima Katoličke akcije, po mnogim dobrim i svetim majkama i očevima, po mnogim uzornim djevojkama, katehisticama, revniteljicama koje se trajno pobožno pričešćuju.

Vidiš kako je istina da nas česta i dobro primljena sv. Pričest sjedinjuje s Isusom Kristom i čini Njemu sličnima.

U: Hvala, oče, potpuno sam razumio i čini mi se da sam također shvatio, da je Isus htio baš na taj način izigrati đavolsku prijevaru.

S: Što misliš time reći?

U: Mislim reći ovo: kao što je davao u zemaljskom raju želeći prevariti Adama i Evu rekao: „Uzmite i jedite i postat ćete slični Bogu“ – tako Isus, da stvari postavi na pravo mjesto i spasi ljudski rod, govori svima upućujući ih na presv. Euharistiju: „**Uzmite, jedite, i bit ćete meni slični**“

S: Vrlo dobro! Vidi se da si bistar i sviđaš mi se zbog toga. Pođimo sada dalje vidjeti jednu drugu lijepu i dragu stvar; tj. srdačnu vezu između sv. Pričesti i presvete Djevice.

DOBRA SVETA PRIČEST STAVLJA NAS U INTIMNI ODNOS S PRESVETOM DJEVICOM

Sv. Bernardo, crkveni naučitelj i veliki Marijin štovatelj, kaže nam: Ne može biti prave pobožnosti prema Mariji ako nije popraćena i podržavana istinskom pobožnošću prema presv. Sakramentu.

A zašto? Jer između Marije i presv. Euharistije postoji trostruki tijesni odnos.

U: Molim vas, oče, protumačite mi jedan po jedan taj trostruki odnos?

S: Vrlo rado. Prije svega: u presv. Euharistiji nalazi se Tijelo Kristovo. A između Tijela Isusova i Marijina postoji najuža veza. Vjera nas uvjerava da je naš Gospodin Isus Krist, koji je prisutan u presv. Euharistiji, onaj isti koga je sazdao Duh Sveti prečistom Krvlju Bl. Djevice Marije. Crkva doista pjeva: **Dan je nama smrtnicima, Djeva nam ga rodi!**

Katekizam na upit: Da li se u presv. Euharistiji nalazi isti Isus koji se nalazi na Nebu i koga je na zemlji rodila Djevica Marija? – odgovara: Da, tu je isti Isus.

U: Dakle, oče, kao što je naše tijelo nastalo iz tijela naših roditelja, tako je i Isusovo Tijelo nastalo iz Marijinog tijela. Isus je Sin Božji jer je začet «sjemenom» Duha Svetoga, ali je On i Sin Čovječji jer je rođen od žene – Djevice Marije. Isusovo Božanstvo rađa se odvijeka od Boga Oca, a Isusovo Čovječstvo rođeno je od Djevice.

S: Upravo tako! Tijelo Isusovo, kaže sv. Augustin, je; tijelo Marijino. Prema tome, kada blagujemo presv. Euharistiju, mi se ujedno tijesno sjedinjujemo i s Marijom.

U: Na to nisam nikada mislio!

S: E pa dobro, misli ubuduće na to svaki put kad se pričešćuješ.

Nadalje, u presv. Euharistiji pokazuje se tijesna povezanost presvete Djevice s Isusom **po Njzinu euharistijskom životu**, tj. po Njzinoj čežnji i gladi za Isusom.

Od vjerodostojnih pisaca znamo da je Gospa živjela na zemlji još mnogo godina nakon Uzašašća svoga Sina na Nebo. Koja je bila Njzina glavna zadaća kroz to vrijeme? Nije teško pogoditi.

U: Bila je učiteljica prvih kršćana.

S: Tako je! A kako je život prvih kršćana bio bitno euharistijski, **erant perseverantes in communicatione fractionis panis** – ustrajali su u sudioništvu lomljenja kruha – tim više je bio i Marijin život život presv. Euharistije jer je Ona mnogo jače od prvih kršćana, pa i samih apostola, prodirala u nježni i božanski zalog ovog uzvišenog Sakramenta.

U: Da li je istina, oče, da se Gospa svakog jutra pričešćivala?

S: Da, jer joj je svaki dan sv. Pričest donosila onog istog Isusa kojeg je rodila u Betlehemu, milovala u Nazaretu i žrtvovala na Kalvariji.

Pokušaj sebi zamisliti onu trajnu glad za euharistijskim Isusom što ga je morala osjećati Marija! Sličnu bi glad morali osjećati svi pravi kršćani, Marijini štovatelji. Konačno, mjestu presveta Djevice pokazuje svoje blisko jedinstvo s euharistijskim Isusom svojim poslanjem, **jer privodi duše Isusu u tom sv. Sakramentu.**

Gospa je posrednica između Isusa i nas. Koje je drugo sredstvo uspješnije da nas sjedini s Bogom od presv. Euahristije? Blažena Djevica izvršava taj svoj božanski zadatak zovući i privodeći Isusu one koji su joj pobožni. To čini po sv. Pričesti, rasplamsavajući u svima želju i glad za Bogom.

Kroz 19 stoljeća Crkve, koliko god je puta ova preljubazna Majka sišla na zemlju vidljivo izvršiti koji zadatak mira ili oprostjenja, uvijek je izrazila želju, pa čak to i zapovjedila, da podignu koju novu crkvu. Na Njezin su se zahtjev umnažale crkve i svetišta. A to stoga jer crkve traže oltare, a oltari pričesne klupe i svetohraništa, tj. presvetu Euharistiju.

U: Tako se dogodilo u posljednje vrijeme u Lurdu, zar ne, oče?

S: Da, samo što se u Lurdu dogodilo još mnogo više!

Nakon što se podiglo glasovito svetište koje je Gospa izričito tražila od Bernardice u nekoliko od 18 Njezinih ukazanja, čudesno se zbio novi i pravi pokret.

U: Kakav pokret?

S: Gospi se svidjelo sakriti samu sebe pa da zablista Njezin Božanski Sin u presv. Euharistiji. Evo što se dogodilo:

Bilo je to u kolovozu 1888. prigodom nacionalnog hodočašća Alzaca i Lorene u Lurd. Presveta Djevica, protivno od onoga što se svaki puta događalo, kao da se oglušila na smjerne molbe bezbrojnih bolesnika koje je dovela do Njezinih nogu nada u ozdravljenje. Ni jedna milost, niti jedno čudo nije se dogodilo kroz one dane. K tome, kad je navečer 21. kolovoza krenula poznata procesija

sa svijećama, nenadano se razbjesnila oluja i raspršila povorku te su se morali vratiti u crkvu. Tako su hodočasnici ostali bez tog dirljivog prizora.

Na pogled svih onih ožalošćenih jadnika rodi se neko nebesko nadahnuće u srcu pobožnog svećenika vlč. Augusta Legardera, koji je preko 30 godina vodio ovo hodočašće. „Zašto da ne iskažemo Isusu zanosne pozdrave u presv. Sakramentu? U času kada budu nosili euharistijskog Isusa između bolesnika, zašto mu oni ne bi upravili one iste zazive i molbe koje su od Njega izmolile tolika čudesa u Palestini?“

Kad je očitovao svoju misao prisutnim biskupima i svećenicima, odmah je bila prihvaćena i usvojena. Za par su minuta izabrali iz Evanđelja prikladne zazive. Sljedećih dana su ih otiskali i podijelili hodočasnici. U četiri sata poslije podne iznosili su Isusa – Hostiju iz bazilike, a povorku je slijedio veliki broj vjernika s upaljenim svijećama.

Nakon blagoslova u pećini, počeli su zazivi s naglaskom neopisiva oduševljenja i pouzdanja. Sa svih nosila, sa svih kolica, na kojima su ležali toliki bolesnici, dizali su se bolni usklici. Predvodio je Legarder, a svi su za njim ponavljali:

Isuse, Sine Davidov, smiluj nam se!

Isuse, daj da progledam!

Isuse, daj da čujem!

Isuse, daj da prohodam!

Isuse, reci mi samo jednu riječ i ozdravit ću!

Mnoštvo je jednodušno i pobudno ponavljalo te molitve i osmorica od onih bolesnika se dugoše potpuno ozdravljeni.

Zapjevali su beskrajni i slavodobitni „Veliča“ uz suze radosnice. Od te godine ponavljale su se i ponavljaju se spomenuti zazivi u svim hodočašćima i svaki se put ponavljaju načudesnija ozdravljenja.

U: Oh, oče, kako su to silne stvari! Od sada ću se i ja uvijek pričešćivati misleći i na to kako se u sv. Pričesti sjedinjujem i sa presv. Djevicom. Ona je pod srcem nosila utjelovljenog Sina Božjeg, a i ja Ga nosim u sebi nakon sv. Pričesti!

S: Sjajno! Nastoj biti vjeran svojoj odluci; a sada pogledajmo najtjesniju vezu između presv. Euharistije i sv. Krunice.

SV. PRIČEST NAS DOVODI U NAJTJESNIJU VEZU S OTAJSTVIMA KRUNICE

U: Oče, na koji nas način dovodi sv. Pričest u svezu s otajstvima sv. Krunice?

S: Promotrit ćemo jedno po jedno otajstvo i otuda ćemo izvući spasonosne pouke nama na poticaj i utjehu.

Kad razmatramo u prvom radosnom otajstvu anđelovo navještenje Mariji, naša se misao zaustavlja na veličanstvenom pozdravu, na Božanskom poslanju o kojem je anđeo govorio Mariji i na Njezinoj dubokoj poniznosti: Ona sebe naziva Gospodnjom sluškinjom. Koje je otajstvo prikladnije da obnovimo svoju vjeru u stvarnu prisutnost našega Gospodina u presv. Euharistiji? Ako se Isus udostojao i stvarno sišao i ostao u Marijinu krilu, zašto se ne bi udostojao i zašto ne bi htio sići na naše oltare i ostati

u našim svetohraništima? Prvo je navijestio i potvrdio anđeo, a drugo nas uči i potvrđuje nam Crkva, koja je vjerodostojna jer je Isus rekao apostolima: «Tko vas sluša, Mene sluša ...!»

Nadalje, radosno otajstvo je najprikladnije da nam dokaže koliko nas sv. Pričest oplemenjuje, a koliko opet s druge strane moramo ostati smeteni zbog svoje nedostojnosti. Kad primamo sv. Pričest, svaki put primamo istoga Isusa koji je tada sišao u krilo Marijino. Stoga se možemo i mi nazivati blagoslovljenima, sretnima među svim stvorovima na svijetu. U isto se vrijeme moramo priznati slugama Gospodnjim i boriti se protiv sebeljublja koje toliko šteti napretku naše duše.

Kad razmišljamo o drugom otajstvu Marijinom, o posjetu sv. Elizabeti, zapažamo odmah revnovanje koje je Mariju dovelo Njezinoj rođakinji u posjet. Vodio Ju je Isus kojeg je nosila pod svojim srcem. Zatim razmišljamo o miomirisu ljubavi kojom je kroz tri mjeseca obavljala poniznu službu sluškinje; i o nježnosti kojom obasipa novorođenog Ivana.

Ovo otajstvo nas vrlo dobro podsjeća na svrhu koju je imao Isus pred očima, kad je odlučio postati našom hranom, i na Njegovu veliku brižljivost kojom odluči doći k nama da nas posjeti i napuni svojim milostima. Zašto ne bismo i mi nasljeđovali velikodušnu ljubav Marijinu i Isusovu i brižljivo olakšali bijedu svojih bližnjih, pa da im damo osjetiti miris one slasti i ljubavi koju primamo u srce kad se pričešćujemo.

Razmatrajući u trećem otajstvu Isusovo rođenje u Betlehemu, odmah nam dolaze na pamet tri stvari: odbijanje

Betlehemaca, dolazak poniznih i siromašnih pastira i poklon Mudraca.

Oh, koliko ih ima i među nama kod kojih Isus svakog jutra traži malo gostoprimstva, a mi Mu odgovaramo: **non est locus** – nema mjesta, tj. neprijatno nam je nemamo vremena ne da nam se, i okrećemo leđa – i otpravljamo Ga dalje!

Naprotiv, siromasi i ponizni trče k Njemu pa Ga s poletom i ljubavlju primaju kao svog gosta! Ne samo da k Njemu hite siromasi i napušteni, nego i toliki zaista veliki, bogati i plemeniti po uzoru Mudraca.

Kako je velika naša utjeha kad možemo ustanoviti da, usprkos pigmejcima koji se stide pasti na koljena pred euharistijskim Isusom usprkos nasljednicima Heroda i Pilata koji se plaše, usprkos onima koji Ga se odriču i progone Ga, ipak euharistijski Isus pobjeđuje i svakog dana Ga sve više štiju, a znak tog probuđenog štovanja su ove česte Pričesti.

U četvrtom otajstvu, promatrajući prikazanje Djetesca Isusa u Hramu po rukama svetog starca Šimuna stojimo pred euharistijskim prizorom i kličemo: Oh, blažen je onaj Hram koji je po prvi put vidio ulazak Spasitelja svijeta! Još sretniji je starac svećenik, koji je imao osobitu čast da Ga primi u svoje naručje i privine na svoje grudi.

E pa dobro, što imaju zavidjeti jeruzalemskom Hramu naše crkve, koje svakog dana gledaju kako Isus Otkupitelj silazi na njihove oltare te Ga danju i noću ugošćuju u svojim svetohraništima? Još više, što mi imao zavidjeti starcu Šimunu? On Ga je nosio na rukama, a mi u srcu On

jednom, a mi koliko god puta želimo! On Ga je morao vratiti Mariji, a mi Ga za sebe zadržavamo.

U: Oče, trebali bismo imati vjeru onog presretnog starca!

S: Pa, ako nemamo takve vjere, zašto je ne tražimo u Gospodina da nam je da za život i za smrtni čas? Zamislimo slatke i mile smrti kojoj prethodi sv. Pričest kao Poputbina

U: O, oče, nema veće milosti za nas u onom krajnjem času.

S: No, kako će se moći tako pobožno pričestiti oni koji su s Isusom postupali kao s nekim strancem i primali Ga samo kad su morali na silu i samo jednom na godinu? O, ne! Samo će često primanje sv. Pričesti za života potaknuti Isusa da dođe kao prijatelj i tješitelj na smrtnoj postelji.

Promatrajući u petom otajstvu kako su Isusa našli u Hramu, osjetit ćemo tjeskobu Josipovu i Marijinu kad im je Isus nestao, a isto tako i njihovu radost kad su Ga našli. Gdje su Ga našli? U Hramu gdje govori i raspravlja o Božjim stvarima. Time nas uče da Ga tražimo ovdje gdje se On uvijek i stvarno nalazi, tj. u crkvama, na našim oltarima kamo On svakog dana silazi na glas svećenika, svojih službenika; u svetohraništima gdje On neprestano boravi, uvijek spreman da na naš znak siđe u naša srca; gdje je na raspolaganju svećenicima da Ga mogu nositi bolesnicima i umirućima.

U: Ovo nas peto otajstvo također sjeća na Isusov povratak u Nazaret, kao i Njegovu savršenu poslušnost prema Mariji i Josipu, zar ne, oče?

S: Točno! I ovu Njegovu poslušnost moramo iznad svega promatrati u presv. Euharistiji. Poslušan svećenicima, poslušan svim svojim pobožnim vjernicima koji Ga žele primiti kao Hranu; poslušan čak i svojim neprijateljima svetogrdnicima koji Ga izdaju, i tatovima koji Ga obeščašćuju. Naprotiv mi, umjesto da Ga nasljedujemo u Njegovoj savršenoj poslušnosti, uporno se opiremo Njegovim slatkim pozivima, Njegovim tužaljka, željama sv. Crkve, poticajima Sv. Oca pape i navikavamo se živjeti mjesecima i mjesecima bez te Hrane koja nas jedino može obasjati.

U: Oče, što se mene tiče, ubuduće ne će biti tako.

S: Ako radosna otajstva, kako smo vidjeli, daju tako dragocjeno gradivo za razmatranje u vezi s presv. Euharistijom, koliko će više pružiti žalosna otajstva, jer je presv. Euharistija upravo obnova muke i smrti našega Gospodina!

Doista, kad razmatramo Isusovu molitvu u vrtu i Njegov krvavi znoj, odmah mislimo na napor koji je Isus morao uložiti da bi svladao beskrajnu odvratnost prema najgorčem kaležu cijele svoje muke.

Nadalje to nas sili da promotrimo duboku bol i osamljenost, koju je osjećao kad su Ga svi napustili, pa čak i Njegovi apostoli.

No, što čini euharistijski Isus u našim crkvama? On moli, prikazuje se i žrtvuje. Zar ne osjeća odvratnost prema zlostavljanju kojim Ga neprestano obasiplju? Gdje su Njegovi prijatelji? Ogledava se okolo – ne vidi ni jednoga.

Ulice, trgovi, puni su naroda – samo su crkve prazne. Isus je gotovo uvijek sam. Čak i Njegovi najdraži spavaju, kao što su spavali i apostoli ne mareći za Njega.

Kad promatramo u drugom otajstvu bičevanje Isusa, koga su privezali na stup, krv nam se ledi zbog onih strašnih i okrutnih udaraca. A ipak se Isus ne umara!

Tko bi mogao samo i zamisliti oskvrnuća, svetogrđa, zlodjela koja On mora podnositi u presv. Euharistiji?

Ipak, On ne napušta ovaj stup mučeništva, niti se ikada umara, jer je vječna Njegova ljubav prema nama i prema svim jadnim grješnicima.

U: O, kako je Isus dobar!

S: Dobro! Kleknimo da skupimo one kaplje Božanske Krvi. Neka one operu naše grijehe i napune nas Isusovom ljubavi.

Promatrajući u trećem otajstvu trnovito krunjenje, primjećujemo vladanje onih kršćana koji se upravo služe presv. Euharistijom da bi vrijeđali Isusa. Ne daju Mu Judin poljubac samo oni koji Ga nedostojno primaju, nego i oni koji oskvrnjuju blagdane igrama i ljubakanjem. Na Veliki petak opijaju se vinom i prežderavaju se bakalarom koji je, navodno, «posno jelo». Gospodin se tuži na njih govoreći: **„Prisiljen sam mrziti vaše svečanosti. U lice ću vam baciti blato tih blagdana, jer se sa Mnom služite da biste mogli griješiti“**

U: O, koliki bi u naša vremena morali osjetiti potrebu da zadovolje za takvo zlo.

S: Kad u četvrtom otajstvu razmatramo Isusov put na Kalvariju, moramo misliti na to da i danas On, euharistijski

Isus, prolazi između nas kad Ga se nosi u povorci ili bolesnicima. A koga Isus često susreće na tim putovanjima?

Plašljivce koji Mu se nastoje ukloniti iz straha da Ga ne bi morali pozdraviti. Susreće nezahvalnike koji se stide prignuti čelo pred Njim i razotkriti svoju oholu glavu. Katkada sretnemo nevaljalce koji Ga ismijavaju i psuju.

U: Oče, često nalazi četu jakih koji Ga dostojno prate.

S: Da, ali kako ih je malo!

Razmatrajući u petom otajstvu razapinjanje i smrt Isusovu, naša misao leti k sv. Misi. Znamo da je sv. Misa obnova Žrtve na križu i upravo pri tom, čini se, mnogi kršćani nastoje oponašati Židove oko Isusova križa.

U: Oče, kako su se ponašali Židovi oko Isusa na Kalvariji?

S: To nam izričito kaže sv. Evanđelje: neki su stajali **spectantes**, tj. kao ravnodušni promatrači, kao na nekoj predstavi koja ih se niti malo ne tiče. Nisu osjećali nikakve sućuti prema Isusu koji umire. Ovi predstavljaju kršćane koji idu na sv. Misu iz čistog običaja, ne vodi ih osjećaj vjere, a što je sv. Misa kraća, to su zadovoljniji.

Drugi, **praetereuntes blasphemabant**, šepirili su se pred Kristom i psovali Ga. Ovi predstavljaju one katolike koji se slabo vladaju na sv. Misi i sablažnjavaju bilo činom, bilo odijevanjem.

Malo ih je bilo koji su bili **sabrani, ganuti i koji su plakali pod križem**. Bila je to Marija, Isusova Majka i druge pobožne osobe koje su Ga žalile u Njegovim bolima i shvaćale Njegove posljednje pouke. Ovi predstavljaju kršćane koji pristupaju oltaru Božjem što češće mogu i

prate svećenika i svete obrede. U času sv. Pričesti pristupaju k sv. Stolu da prime onog Isusa koji im se sav daje i slatkim predanjem ponavlja: „Consumatum est“: sve je svršeno, zadovoljan sam, potpuno sam sretan.

U: Ponovno vam hvala, oče, za sve ove lijepe misli. A sada bi preostala još slavna otajstva.

S: Mišlju na slavna otajstva možemo se baviti nakon sv. Pričesti. Doista, nakon dobre sv. Pričesti:

1. Mi se osjećamo svaki put kao uskrsli na nov život, život radosti, oduševljenja i veselja.
2. Sigurni, potpuno sigurni, da je Isus također i nama pripremio mjesto na Nebu koje nam je obećao: „Vado parare vobis locum“ («Pripremio sam vam mjesto.»)
3. Osjećamo da je k nama sišao s Isusom i Duh Sveti sa svojim dragocjenim darovima.
4. Nadalje, osjećamo da smo sjedinjeni ne samo s Isusom, nego i s Njegovom slatkom Majkom Marijom.
5. Uživamo u punoj nadi da ćemo jednog dana i mi biti okrunjeni nebeskom slavom i postati dionicima slave svih svetaca i anđela na Nebu.

Da te bolje uvjerim u tome kako su Bogu drage euharistijske pobožnosti i pobožnost prema Gospi, pripovjedit ću ti sljedeći događaj:

Sv. Ivan Bosko pripovijeda da mu se učinilo u jednom od svojih čudnih snova, koje možemo nazvati Božanskim viđenjima, kako se našao najednom sa svim svojim pitomcima na otvorenom moru gdje ga je iznenadila strašna oluja.

Njegovi dječaci, koje je obuzeo veliki strah, trčali su amo - tamo pozivajući prestrašenim kricima upomoć. Kad evo, najednom se pokazaše, među onim golim valovima koji su se propinjali, dva vrlo visoka mramorna stupa: na jednom od njih je stajala Marija Pomoćnica, a na drugom Isus u presv. Sakramentu.

Don Bosko, pun pouzdanja, povika svojim mladićima: Plivajte k stupovima. – Svi su poslušali i spremno pohitaše, neki k ovom, a drugi k onom stupu, i svi se spasiše.

Trčimo također i mi k stupovima spasa: Isusu u presvetom Sakramentu i Presvetoj Djevici. Sigurno ćemo i mi izbjeći tisućama životnih protivština i đavolskim napadajima.

U: A sada, što ostaje još da mi protumačite?

S: Ostaje još samo jedno, tj. kako je sv. Pričest velika pomoć dušama u Čistilištu i kako im možemo učiniti veliku milost.

U: Odlično, oče, uvjeren sam da će to biti vrlo zanimljivo.

SVETA PRIČEST JE NAJVEĆA POMOĆ DUŠAMA U ČISTILIŠTU

S: Tko ne zna i ne osjeća kako je uvelike potrebno, a i sveta nam je dužnost da pomognemo svetim dušama u Čistilištu?

Kad bi ti ovog časa nenadano začuo zvoniti na uzbunu i da viču: Vatra! – a vatra se snažno širi u kući rođaka ili prijatelja gdje se nalaze bolesna djeca i starci, što bi učinio?

U: Trčao bih priskočiti upomoć, spašavati!

S: Dobro, sinko; u onoj «kući», koju zovemo Čistilište uvijek gori oganj, jer se u njoj neprekidno čisti zlato koje mora blistati na Nebu.

Sve muke svijeta nisu ništa prema onim u Čistilištu! Ljudska pamet ne može zamisliti, ni pero ne može opisati te strahotne muke! Radi se o Božanskoj pravdi! Osjetnim mukama moramo dodati muke gubitka! Svemu tome moramo pridodati da duše ništa ne mogu za sebe učiniti i da očekuju pomoć samo od nas. Ne mogu se obratiti Nebu jer je za njih završilo vrijeme milosrđa; ni supatnicima u Čistilištu, jer su svi u istim uvjetima. Znaju da im samo mi možemo pomoći. Stoga se i preporučuju nama jer im samo mi možemo olakšati i osloboditi ih. Tko će biti tako okrutan pa će se oglušiti i ostati ravnodušan?

U: Što mi možemo za njih učiniti?

S: Katekizam nam pokazuje način na koji možemo pomoći dušama u Čistilištu. Na pitanje: Kako možemo pomoći dušama u Čistilištu, on odgovara: Mi možemo pomoći dušama u Čistilištu molitvama, postovima, milostinjom, oprostima i osobito **žrtvom sv. Mise**. I ja nadodajem: I pobožnim primanjem sv. Pričesti.

U: Uistinu, oče, a zašto?

S: Jer je sv. Pričest sastavni dio sv. Mise. Sv. Pričešću sudjelujemo u potrošnji (konzumaciji) sv. Žrtve. Pričešćujući se mi postajemo gotovo susvećenici (concelebrantes) sv. Mise. Stoga, bez sumnje, možemo raspolagati našim dijelom tako da ga primjenjujemo kome želimo. Sv. Pričest, prema tome, dolazi kao upotpunjenje vrijednosti sv. Mise koju smo slušali za pokoj duša. Očito je da onaj koji se pričesti raspolaže većom vrijednošću zasluga od onoga koji samo sluša sv. Misu.

Sv. Terezija nas uvjerava kako nakon sv. Pričesti Isus u nama stoluje kao na nekom prijestolju milosti i pita nas: „Koje milosti želiš da ti udijelim?“

Ako mi na takvo pitanje odgovorimo: „Neka Tvoja vječna svjetlost svijetli nad onim dušama jer si Ti dobar, o Isuse“, On ne će moći a da nas ne usliša. On to hoće i može učiniti. Hoće jer su Mu one duše vrlo mile, a može jer je i samo jedna kapljica Njegove presvete Krvi dostatna da sve duše oslobodi od Čistilišta.

U: Ako je tako, tj. da nema boljeg sredstva od sv. Pričesti da pomognemo našim pokojnicima, morali bismo se mnogo češće pričešćivati. Zar ne?

S: Svatko vidi da je česta sv. Pričest znak veće ljubavi prema Isusu. Prema tome postoji veća vjerojatnost da će nas Isus i spremnije uslišati. K tome moramo dodati riznicu oprosta koje sv. Crkva vrlo obilato dijeli onima koji se često pričešćuju.

U: Što to znači?

S: To znači da je onima koji se pričešćuju svakog dana ili barem pet puta na tjedan sv. Crkva podijelila milost da mogu postići sve potpune i djelomične oproste² Samo se

---

2 Propis Kanona u tom pogledu glasi ovako:

Nitko ne može sv. oproste namijeniti drugima koji su još u životu. Svi se oprosti, što ih daje Sv. Otac papa, mogu namijeniti dušama u Čistilištu, izuzev one oproste za koje je drugačije rečeno. (Kan 930.)

Vjernici koji običavaju, ako nisu inače zakonito spriječeni, dva puta mjesečno se ispovjediti, pričestiti se u stanju milosti i s dobrom i pobožnom nakanom svaki dan, makar se jednom ili dva puta tjedno uzdržali od sv. Pričesti, mogu dobiti sve oproste, pa i one za koje je inače propisana u određenom roku sv. Ispovijed; izuzeti su samo oprosti redovitog ili izvanrednog jubileja ili oprosti dani na način jubileja. (Kan 931, § 3).

traži da se ispovjede barem svakih petnaest dana.

Zamisli s kakvim obiljem zasluga raspolažu oni koji žele pomoći i osloboditi duše iz Čistilišta pomoću česte sv. Pričesti!

Toliko se hvali junački čin kojim netko prepušta svaku svoju zaslugu dušama u Čistilištu, ali taj zavjet ne vrijedi koliko česta sv. Pričest. Prema njoj nisu sve molitve, postovi, milostinje i sva druga djela velike stvari.

U: Oče, onda onaj koji se često pričešćuje ne mora vršiti druga dobra djela za pokoj duša?

S: To ne kažem. Gdje bi tada bila naša ljubav i pravednost! Možda zbog nas neka duša tamo trpi i mi smo prema tome uzrok onih suza i jecaja! Učinimo sve, upotrijebimo svako sredstvo. Ali prije svega često se i dobro pričešćujmo. Primimo svakog dana u svoja srca Onoga koji drži ključeve tamnice koja se zove Čistilište.

U: Sve će ove sv. Pričesti biti također i nama korisne, zar ne, oče?

S: Izvan svake sumnje! Duh Sveti veli: Blago onima koji peru svoje haljine u krvi Janjeta – Beati qui lavant stolas suas in sanguine agni! (Otk 7, 14 i 22, 14) – Ako i budemo morali poći u Čistilište nakon svoje smrti, Gospodin će naći načina da nam ljubav bude uzvraćena. Tada nas ne će pratiti na Božji Sud uzaludne suze i bespomoćni plač, niti isprazni miris cvijeća ili svjetlo svijetla, već obilna Božanska Krv koja jedina može ugasiti oganj i udijeliti potrebnu bjelinu da bismo mogli ući u posjed vječne radosti.

Kad su subrača blaženog O. Avilu upitala na samrti što bi najviše želio da mu se dade nakon smrti, on odgovori: Sv.

Mise! Sv. Mise! Ništa drugo, nego sv. Mise! – A u sv. Misama je i sv. Pričest.

Naš se Gospodin Isus Krist ukazao jednog dana sv. Margareti Alacoque, te joj rekao: «Margareto, izjavljujem ti da će tvoj ispovjednik vrlo malo biti u Čistilištu, zbog toga što ti je dopustio da se često pričešćuješ.»

U: Oče, ne znam kako da vam zahvalim na tako važnim poukama. Nastojat ću se njima okoristiti i molit ću se za vas.

S: Da, molimo se da sva srca kršćana obuzme želja za čestom i dobrom sv. Pričesti te da udovolje velikoj Isusovoj želji da sva Njegova djeca budu samo jedno srce i jedna duša u presv. Euharistiji.

POSLJEDNJA KARTA SV. POPUTBINE – BOLESNIČKO POMAZANJE

S: Poslovica kaže da u krajnjim slučajevima treba zaigrati posljednju kartu. No, koji je slučaj krajnjiji od kraja života, opasnost veća od blize smrti? Ovdje, upravo ovdje moramo igrati na posljednju kartu koja ne samo da može donijeti, nego uistinu donosi konačnu pobjedu.

Crkva, naša dobra Majka, mislila je na to i preporuča svim kršćanima da igraju na tu kartu. Ona u svom katekizmu na pitanje: Kad moramo primiti sv. Pričest? – odgovara: Sv. Pričest moramo primiti najmanje svake godine o Uskrsu i u smrtnoj opasnosti kao Poputbinu.

Evo spasonosne karte, čudesne karte! Što je doista sv. Pričest u smrtnoj opasnosti? Spas duše.

Isus Krist je rekao: **Tko bude jeo moje Tijelo, živjet će.** – On je vječna istina, ne će nas i ne može prevariti. Ovu svoju tvrdnju dao je pod zakletvom: **Zaista, zaista vam kažem.** Nitko se za malenkost ne zaklinje. Ako se Isus zakleo, učinio je to upravo da nam dade razumjeti kako je to od velike važnosti.

Jao onome koji zanemaruje ovu vrlo važnu stvar i ide u susret smrti bez ove važne pomoći! Taj se igra svojim vječnim spasom!

U: O, oče, vi imate potpuno pravo; ovi izrazi tako živi i živopisno obojeni dokaz su istine i goleme svećeničke revnosti. Ipak mi dopustite jednu primjebu:

Umirući vrlo često ne znaju da su pri svršetku, umišljaju sebi da su prilično dobri, uvijek se nadaju da će ozdraviti. Zato najčešće ne misle zvati svećenika i tražiti sv. sakramente.

S: Na žalost, tako je! Tada je dužnost rođaka i onih koji dvore bolesnika, a također i liječnika, da ih potaknu i obzirno spreme.

U: Rođaci prečesto ne misle, ne usuđuju se, nisu odvažni.

S: Eto, u tome je veliko zlo! Bolesnici ne znaju rođaci se ne usuđuju i puštaju duše propasti. O, kolike li okrutnosti kolikog li izdajstva!

Kažu i utvaraju si da ih ljube, a puštaju svoje drage propasti!

Hoće li Bog moći oprostiti takvu nemarnost?

Kada bi u kući imao nekog teškog bolesnika kojeg su liječnici napustili, a koji ti je vrlo drag, i čije bi ti zdravlje bilo vrlo na srcu; pa kad bi čuo, da kroz tvoje mjesto slučajno

prolazi neki izvrstan liječnik, vrlo slavan i koji ozdravlja svaku bolest, zar ne bi odmah pošao zamoliti ga da dođe tvom bolesniku i izliječi ga?

U: Bez sumnje, i uz bilo koju cijenu.

S: Dobro. Za sve teške bolesnike, za sve umiruće, takav liječnik – Isus postoji i spreman je; dovoljno Ga je samo pozvati, bez ikakvih troškova. Imate li teškog bolesnika, obavijestite o tome svećenika, zamolite ga da dođe i on će, sretan što može pristupiti umirućem, tješiti bolesnika, sažaliti se nad njim, oprostiti mu grijeha u ime Isusovo, a zatim će mu dati sv. Poputbinu, zalog Neba.

Teško je obolio neki gospodin, kojeg sam poznao. Poslovan čovjek šezdesetih godina kako je slabo živio po vjeri za života, tako se nije skrbio ni za svoj posljednji čas.

Rođaci, također slabi vjernici, dok su se skrbili za njegovo zdravlje zbog bolesti koja je brzo napredovala, nisu uopće mislili pozvati svećenika. Uostalom, oni to ne bi niti učinili zbog tobožnjeg straha da ne uznemire bolesnika i zbog nekog ljudskog obzira.

Mala unuka, koju su časne sestre i svećenik poučavali i koja je prije nekoliko mjeseci primila prvu sv. Pričest, kad je čula od roditelja i ukućana da je djed pri kraju života, sjetila se stvari koje je učila u katekizmu, tj. o dužnosti svih da prime sv. Pričest kao sv. Poputbinu. Zato je sljedećeg dana pošla na sv. Misu, govorila sa svećenikom, a kad se vratila, pošla je pozdraviti djeda. Privukla je sjedalicu k postelji, kleknula na nju, približila se bolesnikovu uhu i rekla mu:

- Znaš, djede, da te vrlo ljubim I zato sam mislila na tebe. Išla sam na sv. Misu. Molila sam za tvoje zdravlje, zatim sam također molila i svećenika da te posjeti i donese ti sv. Poputbinu.

- Što kažeš što kažeš?

- Da, molila sam svećenika da ti donese sv. Pričest.

Ma ne! Ne treba! Idi svećeniku i reci mu neka pričekaj sada nisam raspoložen primiti ga.

Doći će ovamo uskoro. Čuj, djede, on će ti reći tolike stvari, dat će ti Isusa i dobri će te Isus utješiti.

- Ne ...ne, ponavljam: nisam spreman!

- Svećenik će te spremići ... Bit ćeš zadovoljan, moj djedo I ja ću te sto puta poljubiti.

U taj čas netko pokuca na vrata. Ukućani uvedu svećenika koji se približi bolesniku, ohrabri ga, smiruje ga. Zatim, kad su ga ostavili samoga, ispovjedi bolesnika i pusti ukućane ponovo ući. Tada mu podijeli sv. Poputbinu i sv. Ulje uz najveće veselje svih, ali osobito bolesnika koji je plakao od radosti i nije mogao prestati zahvaljivati unučici na lijepom iznenađenju i divnoj lukavosti koju je upotrijebila da ga spasi.

U: Draga djevojčica pravi anđeo spasitelj! Ovdje je stvar samo vjerskog nehaja i ljudskog obzira, ali što će biti, kad se sam bolesnik opire i ne će čuti o svećenicima ni o presv. Sakramentu?

S: Tada se također ne smijemo zastrašiti i izgubiti hrabrost. U sličnim se slučajevima radi najčešće o oholosti, ali na kraju prevlada strah.

U: Od čega strah?

S: Strah od zle smrti, strah od vječnog prokletstva.

U: Ništa ne razumijem!

S: Slušaj dragi! Takvi, kad umiru, u onom času osjećaju kako im grižnja savjesti razdire srce. Osjećaju svu težinu prošlog života i svojih grijeha. Drhte pred strašnim korakom koji moraju učiniti i još više zbog neumoljivog suda na kome ih Bog čeka. Gledaju kako padaju zavjese, svršava vrijeme tajni i pojavljuju se počinjeni i ponovljeni grijesi u svojoj rugobi. Stoga postaju plijen velikog straha koji im prijete, te viču da ne žele znati o svećeniku o Ispovijedi i o sv. sakramentima.

Čuj ovu malu zgodu:

Za svojih čestih i dugih putovanja imao sam propovijedati Euharistijsku sedmicu u nekom selu Casalesea.

U župnikovoj kući je služila neka žena poodmakle dobi i malena stasa, a vrlo plašljiva. Svaki put kad je silazila u podrum natočiti vina, počela je glasno pjevati.

Jednog dana rekoh prepozitu:

- Prečasni, vi imate u službi neku vrlo veselu osobu!

On mi odgovori:

- To ne pjeva veselje, nego strah!

- Strah, a od čega?

- Strah da se ne nađe sama dolje, gotovo u tami, s dahom lopova, đavola i što ja znam čega.

Sve je završilo smijehom i ja sam to zapamtio. E pa dobro, oni koji kažu da ne žele svećenika ni presv. sakramente, to su upravo oni koji osjećaju potrebu za njima. Žele ih, ali ne bi željeli **tamo prijeći**, kako se kaže. Ne bi željeli, da

se pokažu, kako se boje smrti i onoga što je s **onu stranu**

Ne bi željeli da se prvi maknu, nego čekaju da ih netko gurne i probije led, očisti tlo, pripremi put i strpa ih u kola.

U: Razumio sam! Da li je zaista tako?

S: Evo ti dokaza da je tako.

U životopisu sv. Ivana Boska, među mnogim slučajevima s umirućima koje je on obratio i spasio, čitamo također i ovaj:

Kad je doznao da leži neki umirući vrlo zlog života i da je zabranio ukućanima da zovu svećenika, potaknut svojom velikom revnošću pođe odmah u onu kuću i kad je zapitao za bolesnika, dodao je da mora razgovarati s njim.

- Ali velečasni, bolesnik ne želi znati za svećenika ni za svete sakramente. Zabranio nam je da vas pustimo ući.

- Recite mu da sam njegov prijatelj, da ga želim pozdraviti i ništa više.

Gospođa to učini i zatim ga uvede.

Don Bosko uđe smiješeći se. Dok se približavao postelji, bolesnik se digno na svoje jastuke i izvukavši ispod njih revolver, uperi ga u sveca govoreći mu:

- Dođi, ali samo uz uvjet da mi ne govoriš o vjeri ni o sakramentima.

Don Bosko se nije ništa prestrašio, približi se, pruži mu ruku, pomogne mu da se uspravi na jastucima i počeo ljubazno ispitivati o toku bolesti, o mogućnostima ozdravljenja i zatim o drugim sadašnjim i prošlim stvarima sa svrhom da upozna malo život jadnog bolesnika koji je na mahove odgovarao kratkim riječima i s mnogo oklijevanja, ali se malo - pomalo povjeri, sve više kao nježnom prijatelju.

U jednom času svetac se digne i htjede se oprostiti obećavajući da će se vratiti ako mu on dopusti.

Bolesnik mu stisne ruku, privuče ga sebi i promrmlja:

- Kad bih se ispovjedio?

Vrlo dobro, - odgovori Don Bosko, - mislio sam da to ne trebate!

- Oh, da! Osjećam potrebu za Ispovijedi! Samo ne znam kako da je objavim. Bojim se da nisam sposoban. Povijest moga života je duga, vrlo zamršena.

- Ništa se ne bojte, dragi gospodine. Vaša sv. Ispovijed je vrlo laka stvar. Ja ću sve govoriti, a vi ćete samo odgovarati: «da» ili «ne» na moja pitanja.

- Kad je tako, sjednite i učinimo to odmah.

Don Bosko, vrlo vješt i izvrstan učitelj u sličnim stvarima, počne vješto ispitivati, a bolesnik odgovarati.

Nakon četvrt sata, kad je svetac izlazio iz sobe, reče gospođi:

- Budite dobri i pripremite sve za sv. Poputbinu i sveto Ulje, brzo ću se vratiti.

- Kako, zar se već ispovjedio?

- Da, ali vrlo brzo jer je stvar hitna!

Ode, vrati se, podijeli sv. Poputbinu i Bolesničko pomazanje uz veliko čuđenje ukućana. Malo zatim bolesnik umre ostavivši kod svih dojam zaista kršćanske smrti.

Vidiš, dragi, da svećenika najčešće dobro prime kao anđela tješitelja i da je sv. Poputbina sidro spasa i za najočajnije slučajeve.

U: Oče, čuo sam govoriti da neprijatelji vjere koji puta bdiju uz postelju umirućih da bi spriječili dodir sa svećenikom.

S: I to se dogodilo i na žalost se može dogoditi! Tada je još više potrebno da budemo odvažni i također lukavo radimo, samo da pobijedimo i spasimo dušu.

Neki bivši pitomac Don Boska, nekoć slavni katolik, kasnije je pao u protestantske mreže i upisao se u valdensku sektu.

Kad je teško obolio i već bio pri kraju života, protestanti su se zbili oko njegove postelje da mu spriječe obratiti se.

Don Bosko je to doznao, te pohrlio spasiti jadnika. Kad je stigao do bolesnikove kuće, eto mu ususret valdenskog pastora koji ga grubo zapita: Koga tražite, velečasni gospodine?

Želim razgovarati s bolesnikom Petrom Ellerom mojim bivšim pitomcem i velikim prijateljem.

- Ne može nikoga primiti, liječnik je strogo zabranio.

- Manje govorite! Pustite me proći jer nemam vremena gubiti ga s vama.

I kad je vidio mladićevu majku, pristupi joj da je pozdravi i zapita za novosti o bolesniku.

Valdenski pastor je, crven od bijesa, škripao i prijetio, ali Don Bosko gurnuvši vrata sobe uđe i reče:

- O dragi Petre, kako si? Sjećaš li se mene? Poznaješ li me?

- Da, da, poznajem vas, Don Bosko dragi moj oče!

Međutim pastor, ne mogavši svladati bijes koji ga je svega spopao, pristupi i umiješa se govoreći:

- Gospodine opate, izvolite otići. Bolesnik vas ne treba i nemate što s njim ni činiti ni govoriti.

Dapače, odgovori Don Bosko, imam mnogo toga učiniti i mnogo razgovarati s tim svojim sinom. A tko ste vi da mi dolazite s takvim zahtjevom?

- Ja sam valdenski pastor i ponavljam da nemate što s njime raditi, jer je on već upisan u našu sektu.

- Prije nego se upisao u vašu sektu ja sam ga stavio u popis svojih sinova i želim mu pomoći da spasi svoju dušu. Kad se radi o tome da spasim jednu dušu, ne bojim se posljedica!

Pastor vrlo uznemireno povika:

- Vi se morate smjesta otuda udaljiti   Znajte da ja imam vlast!

Don Bosko mirno, ali čvrsto i odlučno odgovori:

- Poštujem sve, ali se nikoga ne bojim i to manje u ovom slučaju, jer se bolesnik kaje što se upisao u vašu sektu i želi umrijeti u katoličkoj vjeri. Zar nije istina, Petre, da želite biti katolik?

- Da, Don Bosko, želim ustrajati u katoličkoj vjeri. Katolik sam i kao katolik želim umrijeti.

Pastor, kad je čuo ovaj slobodni odgovor, osjeti se pobijeđenim i uputivši se prema izlazu, mrmljaše:

«U ovom se času ne može raspravljati, vratit ću se u zgodnije vrijeme!»

Kad je pastor otišao, Don Bosko se približi postelji svog mladića koji je ganut i ustrašen plakao. Utješivši ga, ispovjedi ga, a zatim mu donese sv. Poputbinu te ga pripremi za mirnu i vedru smrt.

U: Blažen da je Don Bosko koji je znao spasiti tu dušu! Ipak se bojim da svi ne uspiju uvijek u tome.

S: Na žalost, uvijek se ne uspije, jer davao katkada hoće svoj dio i podvostručuje svoje napore, kako se vidi u sljedećem slučaju:

1882. umirao je veliki Garibaldi. Ovaj čovjek dokazane hrabrosti i odvažnosti bio je i slab jer se dao u službu masonerije koja ga je tako uplela u svoje mreže da mu nije dopustila ni na času smrti osloboditi se.

Sestre nekog zavoda u Genovi bile su sakupljene u kapelici obavljajući svoje pobožnosti, kad najednom začuju iz susjedne sobe glasove, dapače urlikanje, koje se ponavljalo:

- Jao! da ga ne izgubimo?!

Sestre su prekinule molitvu i potrčale vidjeti, ali sve je bilo tiho i u redu. Prođe nekoliko minuta i ponove se isti glasovi, žešći i uzbuđeniji, koji su opet ponavljali:

- Jao! da ga ne izgubimo?!

Ponovo prekinuše molitvu i pođu bolje izvidjeti. Ali, kao i prije, sve je u redu i tiho. Ponovo prođe nekoliko minuta. Galama je još veća, glasovi još bjesniji. Izgledao je kao Pakao! Nenadano se oni glasovi užasa mijenjaju u uzvike najveće radosti:

- Živio živio Naš je!

Sestre su prekinule molitvu i otišle za svojim poslovima, a da nisu znale što misliti o toj stvari. Međutim su toga dana izašle novine koje su obavijestile o smrti one osobe. Čas smrti odgovarao je upravo momentu one paklene vike i bila su donesena imena osoba koje su ga okruživale u posljednjem času ... Sve cvijet masonerije!

Kasnije se saznalo od ukućana da je umirući uporno tražio svećenika i sv. sakramente i da je svećenik došao, ali su mu oni koji su ga okruživali zapriježili silom ulaz i tako prisilili umirućeg na očajničku smrt.

U: Da nije bilo njih, spasio bi se, zar ne, oče?

S: Svakako. Budući da je bio jak i hrabar čovjek, znao bi se pomiriti s Bogom i postići od Njega milosrđe i oprostjenje. Također bi zadobio prijašnji ugled pred kršćanskim svijetom koji ga je toliko štovao i koji bi mu pljeskao. Ipak, ne znamo Božje sudove. Ako se u duši iskreno kajao, a želio je sv. sakramente, možda se spasio.

Sada neka bude dosta. Završavam ove stranice riječima sv. Terezije.

Ona, govoreći o sv. Ispovijedi, ostavila je napisano:

«Željela bih uzići na tako visoko brdo da me čuje cijeli svijet i da odonud snažno povičem: O narodi, ispovijedajte se dobro, ispovijedajte se dobro, jer je dobra sv. Ispovijed spas duše!»

Ja bih isto tako želio snažno govoriti svim svojim čitateljima: **Pričešćujte se ... Pričešćujte se često i dobro, jer je u čestoj i dobroj sv. Pričesti sigurnost vječnog spasa.**

I nadodajem: **Pričešćujte se osobito u smrtnoj opasnosti, primite na vrijeme sv. Poputbinu, jer je sv. Pričest i sv. Pomazanje najbolja putovnica za Nebo.**

SADRŽAJ

Čemu ovo djelce?	5
Mogućnost slabih Pričesti	6
Podrugljiv smijeh Sotone	8
Judina izdaja	9
Tko su ovi?	12
Nema li i drugih?	15
Tvrdoglavci	16
Potrebno je svadbeno ruho	19
Novi Jude	21
Strašne kazne	24
Ruke na kočnicama?	27
Prevelika Isusova ljubav	29
Da li je sv. Ispovijed uvijek potrebna?	33
Dovoljno je biti bez smrtnog grijeha	36
Znati i misliti na to koga primamo	40
S Bogom se ne smije šaliti	43
Treba biti natašte	46
Ni previše popuštati – ni previše tražiti	47
Vjera i ljubav	51
Četiri stupnja ljubavi	55
Velikodušnost	60
Moguća velikodušnost	64
Čistoća	67
Zašto toliko naglašavamo čestu sv. Pričest?	71
Dobra sv. Pričest čuva i umnaža život duše	75
Sv. Pričest, ako je dobro primamo, briše laki grijeh, a čuva od smrtnih	79

Dobra sv. Prikćest sjedinjuje nas s Kristom i ćini nas sličnima Njemu	83
Dobra sv. Prikćest stavlja nas u intimni odnos s presvetom Djevicom	86
Sv. Prikćest nas dovodi u najtjesniju vezu s otajstvima sv. Krunice	90
Sv. Prikćest je najveća pomoć dušama u Ćistilištu	98
Posljednja karta: sv. Poputbina – Bolesnićko pomazanje	102

